

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Η ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
2. ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΗΠΑ	4
3. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	6
4. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	10
5. ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	11
6. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ.....	13
7. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ.....	25
8. ΤΙΜΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	26
9. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	29
10. LOBBYING ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	30
11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	32
12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ – ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ - ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ.....	35

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κατανάλωση ελαιολάδου από τους Αμερικάνους, αυξάνεται σταθερά εδώ και δεκαετίες, λόγω του ότι οι καταναλωτές είναι πλέον ενήμεροι για τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής και του ελαιολάδου συγκεκριμένα, καθώς μεταξύ άλλων φέρει αντιοξειδωτικές, αντιφλεγμονώδεις και θρόμβο-κατασταλτικές ιδιότητες.

Η αντικατάσταση του βουτύρου και των άλλων παραδοσιακών μαγειρικών ελαίων (όπως σόγια, φοινικέλαια και αραχιδέλαια) με το ελαιόλαδο, αποτελεί έναν πλέον διαδεδομένο τρόπο στροφής στην υγιεινή διατροφή. Μερικά μόνο από τα χαρακτηριστικά που έχει το ελαιόλαδο είναι ότι δεν έχει χοληστερόλη, έχει υψηλή περιεκτικότητα σε μονοακόρεστα λιπαρά και περιέχει αντιοξειδωτικά. Γι' αυτό το λόγο, πολλοί πιστεύουν ότι το ελαιόλαδο αποτελεί τον «υγρό χρυσό» της Μεσογείου και έχει συνδεθεί με τη μείωση του κινδύνου ασθενειών από το μαστό καρκίνου μέχρι και το Αλτσχάιμερ.

Έχοντας κατά νου όλα όσα λέχθηκαν παραπάνω, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι οι Αμερικάνοι φαίνεται να έχουν ολοένα και μεγαλύτερο ενδιαφέρον προς το ελαιόλαδο. Μάλιστα, σύμφωνα με στοιχεία¹, τα τελευταία δεκαεπτά χρόνια η κατανάλωσή του από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αυξήθηκε κατακόρυφα σε ποσοστό 250% και φαίνεται πως ακολουθείται ανοδική πορεία, καθώς για την χρονική περίοδο 2016-2017 παρατηρείται αύξηση της τάξεως του 2,5%².

Όπως ήδη φαίνεται, γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι η ζήτηση για το ελαιόλαδο από τους Αμερικάνους θα ακολουθήσει ανοδική πορεία τα επόμενα χρόνια, γεγονός που δεν θα πρέπει να περάσει απαρατήρητο από τους Έλληνες παραγωγούς, καθώς το μέλλον στις εξαγωγές ελαιολάδου φαίνεται να είναι στην Αμερική.

Εκτός όμως από την προτίμηση των Αμερικάνων προς ελληνικό ελαιόλαδο, σημαντικές θέσεις κατέχουν η Ιταλία και η Ισπανία, με την δεύτερη να κατέχει τα πρωτεία στην παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου. Συνεπώς, το εισαγόμενο ελαιόλαδο προμηθεύει σε συντριπτικό ποσοστό την αγορά των ΗΠΑ, έναντι του εγχωρίως παραγόμενου ελαιολάδου, το οποίο καλύπτει μόνο το 3% της κατανάλωσης³.

Πριν από την τελευταία δεκαετία, η βιομηχανία παραγωγής ελαιολάδου ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το ελαιόλαδο υψηλής ποιότητας εισαγόταν εξ' ολοκλήρου από τις μεσογειακές χώρες, με την αμερικανική παραγωγή να περιορίζεται σε μικρούς παραγωγούς που όμως δεν παρήγαγαν σε εθνική κλίμακα. Ωστόσο, η άνοδος της δημοτικότητας του προϊόντος άνοιξε μια νέα αγορά για το παρθένο ελαιόλαδο και πιο ειδικά για το εξαιρετικά παρθένο, το πρώτο ελαιόλαδο ψυχρής έκθλιψης, που εισήγαγαν οι εγχώριοι κατασκευαστές τροφίμων. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να εκτιναχθεί η παραγωγή στα ύψη. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία από το Συμβούλιο Ελαιολάδου της Καλιφόρνια⁴ (COOC), φαίνεται ότι ο όγκος του ελαιολάδου που παράγεται ακολουθεί άκρως αυξητική πορεία την τελευταία δεκαετία, καθώς ανά δυο χρόνια η παραγόμενη ποσότητα διπλασιάζεται.

Εντούτοις, η στροφή στην προτίμηση των Αμερικάνων προς το ελαιόλαδο έναντι των άλλων τύπων λαδιού, ώθησε και τους τοπικούς παραγωγούς στην παραγωγή ελαιολάδου, με την εταιρία California Olive Ranch, η οποία υπολογίζει ότι το 2015 αποτέλεσε το 65% της εγχώριας παραγωγής, να κερδίζει ένα αξιόλογο ποσοστό καταναλωτών⁵. Ακόμα, σύμφωνα με πιο πρόσφατα στοιχεία⁶, η αυξημένη

¹ Olive Oil Times, *World Olive Oil Consumption Increased by 73 Percent Over a Generation, March 2016*, <https://www.oliveoiltimes.com/olive-oil-business/world-olive-oil-consumption-increased-by-73-percent-over-a-generation/50731>

² International Olive Council, *World Olive Oil Figures 2016-2017*, <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>

³ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries, August 2013*, <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁴ Daily Democrat Agriculture, *Demand for California olive oil continues to rise, November 2017*,

<http://www.dailydemocrat.com/business/20171110/demand-for-california-olive-oil-continues-to-rise>

⁵ Άρθρο από Bloomberg Businessweek, *Is American Olive Oil About to Have Its Moment?* <https://www.bloomberg.com/features/2016-california-olive-oil/>

⁶ Στοιχεία για το έτος 2017, International Olive Council, *Market Newsletter October 2017*, <http://www.internationaloliveoil.org/news/view/697-year-2017-news/897-market-newsletter-october-2017>

τοπική παραγωγή, οδήγησε σε μείωση κατά 4% των εισαγωγών ελαιολάδου για την χρονική περίοδο 2016-2017.

Θα πρέπει να τονιστεί όμως ότι αυτό το ενδιαφέρον των Αμερικάνων προς το ελαιόλαδο έναντι των άλλων τύπων λαδιών, δεν αποτελεί μια απόλυτα συνειδητή επιλογή από μέρους τους όσον αφορά την γνώση που έχουν για τις ιδιότητές του, καθώς σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία⁷, οι περισσότεροι εκ των καταναλωτών φαίνεται να έχουν λανθασμένη ή μη επαρκή γνώση για τα χαρακτηριστικά του. Εξαιτίας αυτού, οι μοναδικοί παράγοντες που φαίνεται να καθορίζουν την επιλογή του καταναλωτή είναι κατά κύριο λόγο η τιμή και έπειτα η ποικιλία του προϊόντος, με εμφανή την προτίμησή τους προς το Εξαιρετικά Παρθένο Ελαιολάδου (Extra Virgin Olive Oil) έναντι των υπολοίπων ποικιλιών οι οποίες θεωρούνται κατώτερες ή και νοθευμένες.

Ένα ακόμα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της αμερικανικής αγοράς ελαιολάδου παρατηρείται στον τομέα του ελέγχου ποιότητας του προϊόντος. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, μέσω της Υπηρεσίας Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA), δεν επιβάλλει προδιαγραφές ή ελέγχους της ποιότητας του ελαιολάδου σε όλες τις Πολιτείες. Η κάθε Πολιτεία έχει διαφορετικές διαδικασίες, με σημαντικές διαφοροποιήσεις να παρατηρούνται μεταξύ αυτών. Εντατικός δειγματοληπτικός έλεγχος ποιότητας διενεργείται μεν σε κάποιες Πολιτείες και στις περισσότερες μεγάλες μονάδες παραγωγής και συσκευασίας, απουσιάζει δε μια συνεπής υποχρεωτική εθνική ταυτοποίηση προτύπων.

Τα τελευταία χρόνια όμως, σύμφωνα με στοιχεία από τους Los Angeles Times⁸, με σκοπό να βοηθηθεί η αμερικανική αγορά ελαιολάδου και να ευθυγραμμιστούν οι όροι ανταγωνισμού, οι παραγωγοί ελαιολάδου των ΗΠΑ ζήτησαν από την κυβέρνηση να θέσει αυστηρότερες οδηγίες και περιορισμούς στο εισαγόμενο ελαιόλαδο, το οποίο αποτελεί το 97% της αγοράς.

Εντούτοις, με πιο πρόσφατα στοιχεία⁹, οι έλεγχοι αυτοί αναμένεται να γίνουν ακόμα πιο εντατικοί και αυστηροί, καθώς το FDA ύστερα από αναλύσεις¹⁰ που έγιναν σε εισαγόμενα ελαιόλαδα, βρήκε ότι πολλά εξ αυτών με την ονομασία παρθένο ελαιόλαδο, περιέχουν προσμίξεις και άλλου τύπου λαδιού που δεν αναφέρεται στην ετικέτα, με αποτέλεσμα να εξαπατάται ο καταναλωτής.

Όπως είναι απολύτως λογικό, η επιβολή ποιοτικών προτύπων και η εκπαίδευση των καταναλωτών στην επιλογή πιστοποιημένου ελαιολάδου αποτελούν ζητήματα υψίστης σημασίας με σκοπό την περαιτέρω διεύθυνση του ελαιολάδου στην αγορά των ΗΠΑ.

Στις σελίδες που ακολουθούν επιχειρείται η απεικόνιση της αγοράς ελαιολάδου στις ΗΠΑ, με σκοπό την κατανόηση των μεγεθών της, των καταναλωτικών τάσεων, του ανταγωνισμού, των τιμών, των καναλιών διανομής, της διάρθρωσης των εισαγωγών, των διαδικασιών σήμανσης και πιστοποίησης, καθώς και των προκλήσεων εν γένει που αναδύονται για τους Έλληνες εξαγωγείς. Ταυτόχρονα, με τον εντοπισμό των αδυναμιών των ελληνικών εξαγωγικών προσπάθειών προς τις ΗΠΑ, επιχειρείται και η ανάδειξη των προοπτικών περαιτέρω εξέλιξης του προϊόντος στην αχανή αμερικανική αγορά.

⁷ North American Olive Oil Association, 2014 National Attitude & Usage Study February 12-20, 2014, <http://www.aboutoliveoil.org>

⁸ Los Angeles Times, U.S. olive oil producers want stricter guidelines for imports, February 2014, <http://www.latimes.com/food/dailydish/la-dd-us-olive-oil-guidelines-20140219-story.html>

⁹ Olive oil Times, Bring It On: Olive Oil Importers Welcome More Testing by FDA, July 2017, <https://www.oliveoiltimes.com/olive-oil-business/bring-olive-oil-importers-welcome-testing-fda/58079>

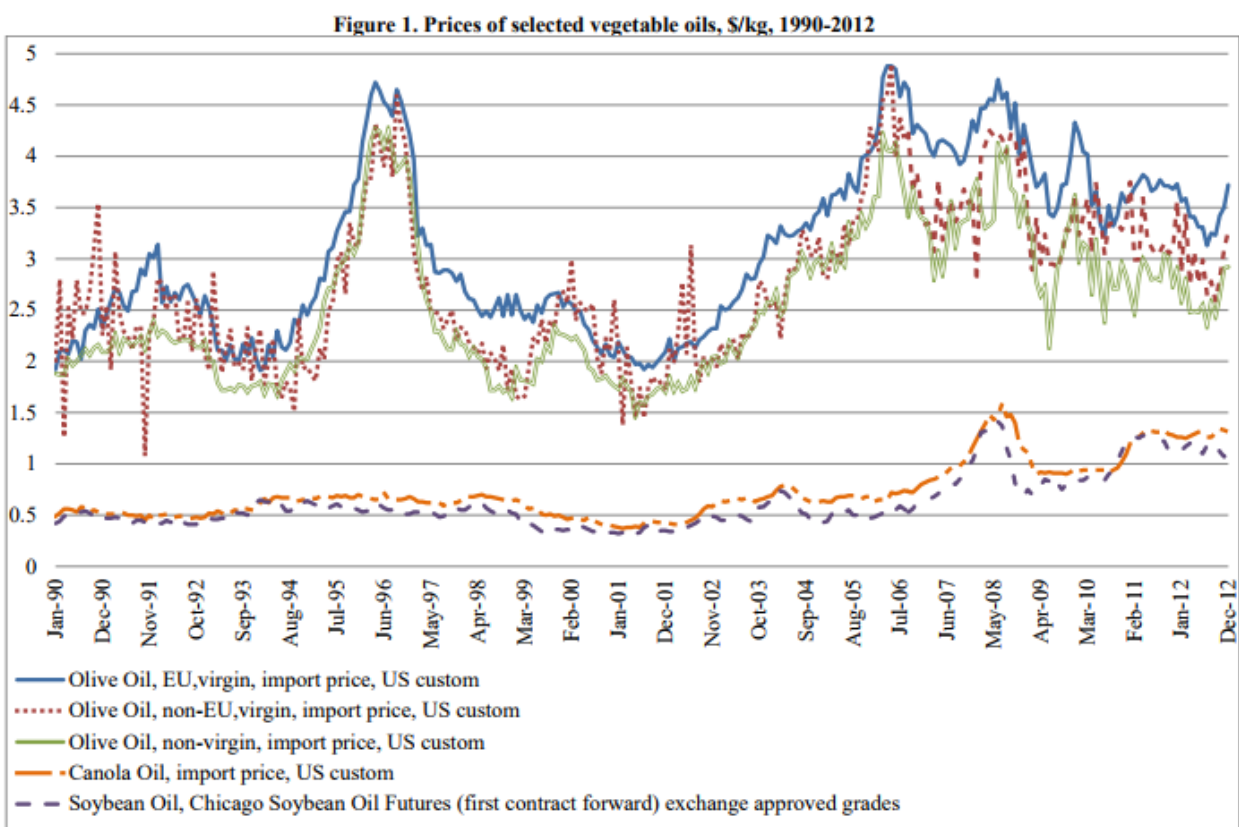
¹⁰ Srigley, Oles, Fardin Kia, Mossoba, (2015) Authenticity Assessment of Extra Virgin Olive Oil: Evaluation of Desmethylsterols and Triterpene Dialcohols, J Am Oil Chem Soc, DOI 10.1007/s11746-015-2759-4

2. ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΗΠΑ

Η ταξινόμηση των ελαιολάδων γίνεται κυρίως με βάση τα χαρακτηριστικά τους (παρθένο και μη παρθένο), το μέγεθος εμπορευματοκιβωτίων (μικρότερο ή μεγαλύτερο από 18 χιλιόγραμμα) και τη χώρα εξαγωγής. Στο **Σχήμα 1** φαίνονται οι σχετικές τιμές μεταξύ των διαφόρων τύπων ελαιολάδων καθώς και αυτές μεταξύ του ελαιολάδου και των άλλων φυτικών ελαίων.

Όπως είναι αναμενόμενο, το παρθένο ελαιόλαδο πωλείται σε τιμές υψηλότερες από το μη παρθένο ελαιόλαδο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τον Ιούνιο του 2017 η τιμή του παρθένου ελαιολάδου ήταν περίπου 4,63 δολάρια¹¹ ανά χιλιόγραμμο, ενώ η τιμή του μη-παρθένου ελαιολάδου ήταν περίπου 4,39 δολάρια¹². Επιπλέον, το παρθένο ελαιόλαδο είναι πιο πιθανό να πωλείται σε καταστήματα λιανικής πώλησης, ενώ το μη-παρθένο ελαιόλαδο χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στις υπηρεσίες τροφίμων ή για την επεξεργασία τροφίμων. Ως εκ τούτου, η ζήτηση διαφοροποιεί το ελαιόλαδο σε παρθένο και μη παρθένο.

ΣΧΗΜΑ 1: Οι τιμές του ελαιολάδου και επιλεγμένων ελαίων σε \$/kg

Πιο αναλυτικά, οι βασικές ποικιλίες¹³ ελαιολάδου που συναντώνται στην αγορά των ΗΠΑ εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες και κατά κύριο λόγο από τον ίδιο τον καρπό. Προερχόμενο από την έκθλιψη πράσινων ή ώριμων καρπών, το ελαιόλαδο μπορεί να ποικίλει σε μεγάλο βαθμό σε γεύση και χρώμα, ανάλογα με την ποικιλία των ελιών που χρησιμοποιούνται, αλλά και την περιοχή από την οποία προέρχονται. Υπάρχουν εκατοντάδες διαφορετικές ποικιλίες ελαιόδεντρων, ενώ μερικά ελαιόλαδα είναι μείγματα διαφόρων ποικιλιών.

Εκτός από τις ποικιλιακές διαφορές όμως, το είδος ενός ελαιολάδου εξαρτάται επίσης και σε μεγάλο

¹¹ Στοιχεία για το έτος 2017, IndexMundi, <http://www.indexmundi.com/commodities/?commodity=olive-oil&months=60>

¹² Στοιχεία για το έτος 2017, Fred, Price of Olive Oil, <https://fred.stlouisfed.org/series/POLVOILUSDM>

¹³ BERKELEY WELLNESS, Types of Olives and Olive Oil, September 2017, <http://www.berkeleywellness.com/healthy-eating/food/article/types-olives-and-olive-oil>

βαθμό από την ωριμότητα του καρπού. Όταν οι ελιές ωριμάσουν -το φθινόπωρο και το χειμώνα- αλλάζουν χρώμα από πράσινο σε σκούρο μωβ. Οι ελιές που συγκομίζονται νωρίς, παράγουν ένα πιο στιβαρό, πιπεράτο ελαιόλαδο με πολλές πράσινες φυτικές νότες όπως η αγκινάρα. Αυτές οι πιπεράτες και πικρές επιγεύσεις σε ένα ελαιόλαδο, αποδίδονται στις πολυφαινόλες. Από την άλλη πλευρά, οι ελιές που συγκομίζονται αργότερα κατά τη διάρκεια της περιόδου τείνουν να παράγουν ένα ελαφρύτερο ελαιόλαδο με λιγότερο έντονο χαρακτήρα και επίγευση ώριμων φρούτων.

Όσον αφορά την τιμή του ελαιολάδου, αυτή καθορίζεται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων του κόστους παραγωγής, των καλλιεργητικών συνθηκών και των καιρικών συνθηκών. Όπως έχει ήδη λεχθεί, το αυθεντικό εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο είναι πιο ακριβό λόγω του υψηλότερου κόστους σε κάθε στάδιο παραγωγής, από το δέντρο έως το μπουκάλι. Επιπλέον, οι ελιές που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή υψηλής ποιότητας ελαιολάδου, συλλέγονται συχνά με το χέρι, ένα κόστος που επιβαρύνει τον καταναλωτή.

Στην συνέχεια αναφέρονται αναλυτικά οι κατηγορίες ελαιολάδου που επικρατούν στην Αμερικανική αγορά:

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ:

Αποτελεί την ανώτερη ποιότητα παρθένου ελαιολάδου. Τα πρότυπα αυτής της βιομηχανίας, υπαγορεύουν ότι το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο πρέπει να πληροί πολλά χημικά και οργανοληπτικά κριτήρια. Τα χημικά κριτήρια περιλαμβάνουν τον έλεγχο της περιεκτικότητας σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, τα οποία δεν θα πρέπει να ξεπερνούν την τιμή 0,08%, ενώ όσον αφορά την οξύτητά του, δεν θα πρέπει να ξεπερνά την τιμή 0,8%. Εν αντιστοιχία, τα οργανοληπτικά πρότυπα που θα πρέπει να φέρει το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο έχουν τεθεί από ένα εκπαιδευμένο πάνελ γευσισγνωστών ελαιολάδου, οι οποίοι σε δοκιμασίες γευσισγνωσίας και χρησιμοποιώντας επίσημα πρωτόκολλα, έχουν θέσει σε ισχύ τον κανόνα ότι ένα εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο δεν θα πρέπει να έχει ατέλειες στο άρωμα ή την γεύση του, καθώς επίσης και να χαρακτηρίζεται από μια επίγευση πράσινων ή ώριμων ελιών. Τέλος, το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο χρησιμοποιείται ευρέως σήμερα και αναλογεί στο 66% των αμερικανικών εισαγωγών¹⁴

ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ:

Το παρθένο ελαιόλαδο χαρακτηρίζεται συγκεχυμένα ως «παρθένο», καθώς έχει μικρές αστοχίες στο άρωμα ή τη γεύση και πληροί χαμηλότερα χημικά πρότυπα που επιτρέπουν την ύπαρξη υψηλότερων επιπέδων ελεύθερων λιπαρών οξέων σε σχέση με το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, αλλά και λιγότερο αυστηρά όρια όσον αφορά την τιμή της οξύτητας του, η οποία δεν θα πρέπει να ξεπερνά την τιμή 2,0%. Ο τύπος αυτός του ελαιολάδου άρχισε να εμφανίζεται στην αμερικανική αγορά ως ένα υγιεινό αλλά λιγότερο ακριβό μαγειρικό λάδι.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ:

Το ελαιόλαδο αυτό είναι επί της ουσίας το ελαιόλαδο στο οποίο δεν έχουν χρησιμοποιηθεί φυτοφάρμακα, μυκητοκτόνα και ζιζανιοκτόνα για την προστασία των ελιών από τους καλλιεργητές. Στις Ηνωμένες Πολιτείες υπάρχουν αυστηρές οδηγίες που διέπουν τη χρήση του όρου "οργανικό" στις ετικέτες. Αν η ετικέτα λέει "USDA Certified Organic", σημαίνει ότι ο παραγωγός έχει αποδείξει στο Υπουργείο Γεωργίας των ΗΠΑ ότι το λάδι έγινε με ελιές που καλλιεργούνται χωρίς χημικά, μεταξύ άλλων απαιτήσεων. Οι κανονισμοί ισχύουν είτε οι ελιές καλλιεργούνται και εμφιαλώνονται στις Ηνωμένες Πολιτείες είτε εάν εισάγονται από άλλες χώρες.

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΨΥΧΡΗΣ ΕΚΘΛΙΨΗΣ:

Ο χαρακτηρισμός αυτός του ελαιολάδου αποτελεί κατάλοιπο της αρχαϊκής ορολογίας από την εποχή των παραδοσιακών ελαιοτριβείων. Στην πραγματικότητα, αυτό το είδος του ελαιολάδου παράγεται εξ'

¹⁴ Olive Oil Market, MARKET NEWSLETTER No 101 – January 2016, International Olive Council, Trends in US olive oil imports: bulk and packaged, https://www.oliveoilmarket.eu/wp-content/uploads/2016/02/NEWSLETTER_JANURAY-2016_ENGLISH.pdf

ολοκλήρου με την διαδικασία της φυγοκέντρισης, ενώ η οξύτητα του δεν θα πρέπει να ξεπερνά την τιμή 1,5%.

ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ:

Εάν ένα παρθένο ελαιόλαδο δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί παρθένο, όπως αυτό καθορίζεται από το επίπεδο οξύτητας και άλλους παράγοντες, το λάδι εξευγενίζεται για να απομακρυνθούν οι ανεπιθύμητες οσμές και οι γεύσεις. Το αποτέλεσμα είναι ένα ήπιο, σχεδόν άχρωμο λάδι που αναμειγνύεται με μια μικρή ποσότητα παρθένου ελαιολάδου για να του δώσει το χαρακτήρα του ελαιολάδου. Τα δύο εξευγενισμένα μείγματα ελαιολάδου στην αμερικανική αγορά είναι:

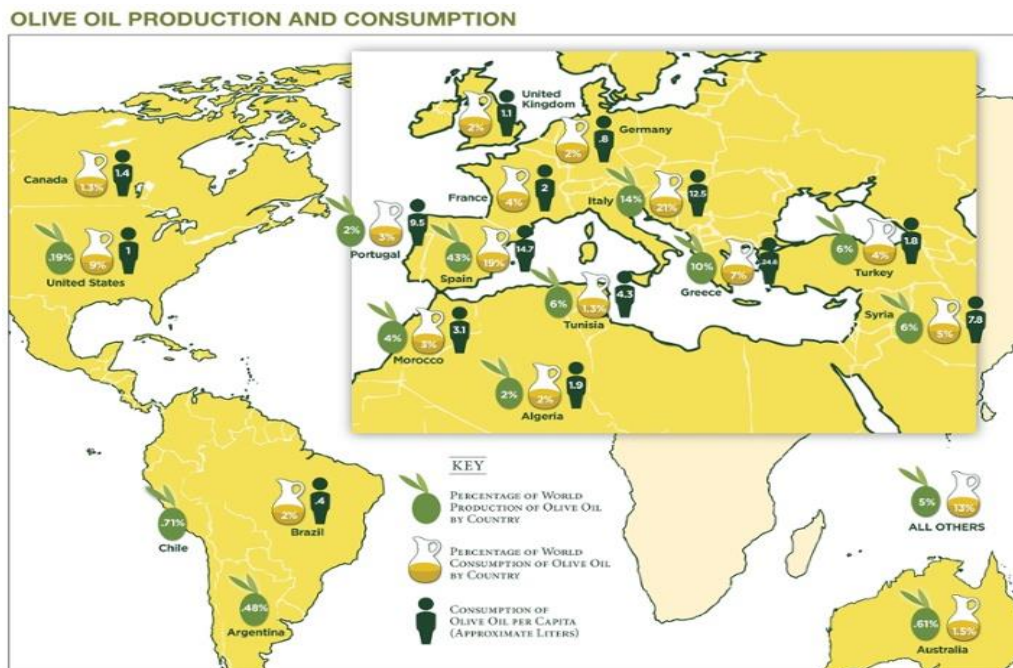
Καθαρό ελαιόλαδο (γνωστό και ως ελαιόλαδο, κλασικό ελαιόλαδο): Πρόκειται για ένα μίγμα από παρθένο ελαιόλαδο, σε ποσοστό μικρότερο του 10%, και εξευγενισμένο ελαιόλαδο, με οξύτητα μικρότερη ή ίση της τιμής 1,5%. Αυτό το ελαιόλαδο τείνει να έχει πολύ ήπια γεύση και χρησιμοποιείται καλύτερα για το μαγείρεμα παρά ωμό για τις σαλάτες.

Extra-light ελαιόλαδο: Αυτό το εξευγενισμένο μείγμα ελαιολάδου έχει χαμηλότερο ποσοστό παρθένου ελαιολάδου, το οποίο του δίνει ένα πιο απαλό χρώμα και ελάχιστη γεύση ελαιολάδου, με οξύτητα μικρότερη ή ίση της τιμής 1,0%. Η ονομασία του δεν σημαίνει ότι το ελαιόλαδο αυτού του τύπου έχει λιγότερα λιπαρά, αφού οι θερμίδες και η περιεκτικότητα σε λιπαρά είναι οι ίδιες με αυτές για οποιοδήποτε ελαιόλαδο. Λόγω της σύγχυσης που μπορεί να προκαλεί στον καταναλωτή ο χαρακτηρισμός αυτός, πλέον οι ετικέτες φέρουν την ονομασία "Extra-Light (σε γεύση)".

3. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Τα σκήπτρα στην κατανάλωση ελαιολάδου παγκοσμίως διατηρούν οι μεσογειακές χώρες, δεδομένου ότι το ελαιόλαδο αποτελεί αναπόσπαστο συστατικό της μεσογειακής διατροφής. Ανάμεσα σε αυτές τις χώρες την πρωτοκαθεδρία κατέχει η Ελλάδα με μέση κατά κεφαλήν ετήσια κατανάλωση περισσότερη από 13,02 λίτρα¹⁵, ακολουθούν οι Ισπανοί και Ιταλοί με 10,84 και 9,27 λίτρα αντίστοιχα, όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 2** που ακολουθεί.

ΣΧΗΜΑ 2: Παγκόσμια Παραγωγή και Κατανάλωση Ελαιολάδου

¹⁵ IOC forecast reports November 2016, <http://www.amdoilsales.com/wp-content/uploads/2017/04/oliveoilmarketreport.pdf>

Την ίδια ώρα, η διεθνής κατανάλωση ελαιολάδου –σύμφωνα με τις προβλέψεις του IOC¹⁶ - θα φτάσει τους 2.889 εκατομμύρια τόνους, σημειώνοντας μια άνοδο 5% από πέρσι, γεγονός που επιβεβαιώνει την ανοδική τάση ζήτησης του προϊόντος. Άμεσα συνδεδεμένο με τα παραπάνω αποτελεί η διαπίστωση ότι σημειώθηκε αύξηση των εισαγωγών ελαιολάδου στην Αμερική¹⁷ κατά ένα ποσοστό της τάξεως του 7% τους πρώτους εννέα μήνες του έτους 2017.

Πιο αναλυτικά, η διείσδυση του ελαιολάδου στα νοικοκυριά των ΗΠΑ έχει αυξηθεί τα τελευταία πέντε έτη από 30% σε 50%. Στην Βόρειο Αμερική, ήτοι σε ΗΠΑ και Καναδά, η μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση ανέρχεται σε 1,1 και 1,3 λίτρα αντίστοιχα, γεγονός που καθιστά εμφανές το ότι οι προοπτικές αύξησης της κατανάλωσης είναι εξαιρετικά μεγάλες. Ως εκ τούτου, παρόλο που η κατά κεφαλήν κατανάλωση στις ΗΠΑ δείχνει μικρή ως απόλυτο νούμερο, σε όρους ποσοστιαίας κατανάλωσης ανά χώρα, οι ΗΠΑ καταλαμβάνουν την τρίτη θέση παγκοσμίως, καταναλώνοντας περίπου το 11% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου¹⁸. Το ποσοστό αυτό παραμένει μικρό, συγκρινόμενο με την Ιταλία (19%) και την Ισπανία (17%), ξεπερνά όμως τους Έλληνες που ενώ έχουν την υψηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση, τους αναλογεί μόλις το 5% της παγκόσμιας κατανάλωσης¹⁹.

Συγκρίνοντας λοιπόν τα σχετικά και απόλυτα νούμερα, διαφαίνεται ότι τα περιθώρια αύξησης της κατανάλωσης ελαιολάδου στις ΗΠΑ είναι τεράστια, καθώς δεδομένου του μεγέθους και του πληθυσμού της χώρας, έστω και μια μικρή αύξηση θα είχε σημαντικό αντίκτυπο στη συνολική κατανάλωση.

Αυτή η ανοδική πορεία της ζήτησης και κατανάλωσης ελαιολάδου στις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πτώση της τιμής του, κατά μέσο όρο, και στο αυξανόμενο ενδιαφέρον των Αμερικανών για τα οφέλη του στην υγεία. Από το 2004, το FDA προβλέπει προαιρετική αναγραφή του εξής ισχυρισμού στα προϊόντα ελαιολάδου: *«Περιορισμένες και όχι αδιαμφισβήτητες επιστημονικές αποδείξεις συνιστούν ότι η κατανάλωση περίπου 2 κουταλιών σούπας (23 γρ.) ελαιολάδου καθημερινώς μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο στεφανιαίων καρδιακών νόσων λόγω του μονοακόρεστου λίπους που περιέχει. Για να επιτευχθεί το όφελος αυτό, το ελαιόλαδο θα πρέπει να αντικαταστήσει αντίστοιχη ποσότητα κορεσμένου λίπους και να μην αυξήσει τον συνολικό αριθμό ημερησίας πρόσληψης θερμίδων...»*.²⁰

Όσον αφορά στην κατανάλωση ελαιολάδου από τα αμερικανικά νοικοκυριά, με βάση τα τελευταία στοιχεία για το έτος 2017²¹, φαίνεται να έχει αυξηθεί κατά ένα ποσοστό της τάξεως του 2,48% σε σχέση με το έτος 2016. Τα νοικοκυριά εκείνα που χρησιμοποιούν ελαιόλαδο πολύ συχνά (μία φορά την εβδομάδα, ή 3,2 λίτρα/έτος) και αρκετά συχνά (μερικές φορές το μήνα, ή 1,5 λίτρα/έτος), καλύπτουν το μεγαλύτερο ποσοστό της λιανικής κατανάλωσης και αντιπροσωπεύουν, ως εκ τούτου, την καλύτερη ομάδα-στόχο για ανάπτυξη του προϊόντος. Αντίθετα, οι μη συχνοί χρήστες ελαιολάδου έχουν αμελητέα συμβολή στον όγκο της κατανάλωσης όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 3**²² κάτωθι.

¹⁶ Ypaithros, *Ελαιόλαδο 2017-2018: Αυξημένη έως 50% η παραγωγή στην Ελλάδα, November 2017*,

<http://www.ypaithros.gr/ekdoseis/elaiolado-auximeni-paragogi-ellada/#three>

¹⁷ WorldCity Trade Numbers, *Olive Oil, U.S. imports of Olive oil increased 7 percent through September to \$1.07 billion*,

<https://www.ustradenumbers.com/commodities/other/imported-olive-oil/>

¹⁸ International Olive Oil Council, *November 2016, World Olive Oil Figures*, <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>

¹⁹ International Olive Oil Council, *November 2016, World Olive Oil Figures*, <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>

²⁰ FDA, "Summary of Qualified Health Claims". (Effective November 2004)

²¹ IndexMundi, *United States Olive Oil Domestic Consumption by Year*,

<https://www.indexmundi.com/agriculture/?country=us&commodity=olive-oil&graph=domestic-consumption>

²² Datamonitor Ltd., *Study on the Promotion of Consumption of Olive Oil and Olives in the USA and Canada, Vol. 3, 2015*

ΣΧΗΜΑ 3: Τα επίπεδα της κατανάλωσης ελαιολάδου από τα νοικοκυριά

Βέβαια, η αύξηση της κατανάλωσης ελαιολάδου από τους αμερικάνους απαιτεί την ενημέρωση, την καλλιέργεια καταναλωτικής γνώσης για το προϊόν και την εκπαίδευση των καταναλωτών στους τομείς της υγιεινής διατροφής και της gourmet μαγειρικής κουλτούρας. Όλα τα παραπάνω είναι καίρια σημεία στα οποία θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην εντατικοποίηση της διαφημιστικής εκστρατείας υπέρ του ελαιολάδου, ώστε να επιτευχθεί η περαιτέρω αύξηση της κατανάλωσής του.

Από την άλλη πλευρά, η έλλειψη επαρκούς γνώσης του προϊόντος από τους καταναλωτές συνίσταται στο ότι δεν μπορούν να κατανοήσουν και να αναγνωρίσουν τις ποικιλίες του ελαιολάδου, την ποιότητα και τη διαφορά μεταξύ γεύσεων και περιοχής προέλευσης του προϊόντος. Ενδεικτικό της παραπάνω διαπίστωσης είναι ότι σχεδόν ένας στους τρεις καταναλωτές δηλώνουν ότι η επιλογή ελαιολάδου τους δημιουργεί σύγχυση²³. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει όλες τις ομάδες καταναλωτών ελαιολάδου, από τη μη συχνή οικιακή χρήση έως την πολύ συχνή οικιακή χρήση του προϊόντος.

Με σκοπό την αποτροπή της παραπληροφόρησης επί του θέματος, η Ένωση Ελαιολάδου Βόρειας Αμερικής (ΝΑΟΟΑ²⁴) έχει ξεκινήσει από το 2016 σχετική εκστρατεία ενημέρωσης. Μέρος της εκστρατείας αποτέλεσε και η αναφορά στους μύθους γύρω από το ελαιόλαδο που οι καταναλωτές φαίνεται να πιστεύουν. Μερικοί από τους πιο συχνούς εξ αυτών, περιλαμβάνονται στον Πίνακα 1²⁵ που παρουσιάζεται παρακάτω:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Μύθοι και Αλήθειες για το Ελαιόλαδο

ΜΥΘΟΙ	ΑΛΗΘΕΙΕΣ
Μέχρι και το 70-80% του ελαιόλαδου στα ράφια των καταστημάτων στις ΗΠΑ είναι « ψεύτικο » και νοθευμένο με άλλα έλαια.	Σύμφωνα με τους ελέγχους του ΝΑΟΟΑ δειγμάτων από τα ράφια των καταστημάτων, πάνω από το 98% των ελαιολάδων στις ΗΠΑ είναι αυθεντικό .
Το έντονο πράσινο χρώμα είναι δείκτης υψηλής ποιότητας του ελαιόλαδο.	Το χρώμα ΔΕΝ αποτελεί δείκτη της ποιότητας του ελαιολάδου. Το χρώμα εξαρτάται από παράγοντες όπως η ποικιλία της ελιάς, η τοποθεσία της καλλιέργειας και το κλίμα.
Το « Light » ή « Extra Light » ελαιόλαδο έχει λιγότερες θερμίδες.	Όλα τα ελαιόλαδα έχουν τις ΙΔΙΕΣ ΘΕΡΜΙΔΕΣ ΑΝΑ ΜΕΡΙΔΑ . Οι ενδείξεις «Light» και «Extra Light» αφορούν τη γεύση του προϊόντος.
Το Εξαιρετικά Παρθένο Ελαιόλαδο είναι το μόνο « υγιές » είδος ελαιολάδου.	ΟΛΕΣ οι ποικιλίες ελαιολάδου έχουν υψηλή περιεκτικότητα σε μονοακόρεστα λιπαρά – τα «καλά» λιπαρά που συμβάλλουν στην υγεία της καρδιάς.
Όπως το κρασί, έτσι και το ελαιόλαδο όσο πιο παλιό τόσο το καλύτερο .	Η ποιότητα του ελαιολάδου, όπως και όλων των ελαίων, ΧΑΛΑΕΙ με το πέρασμα του χρόνου.

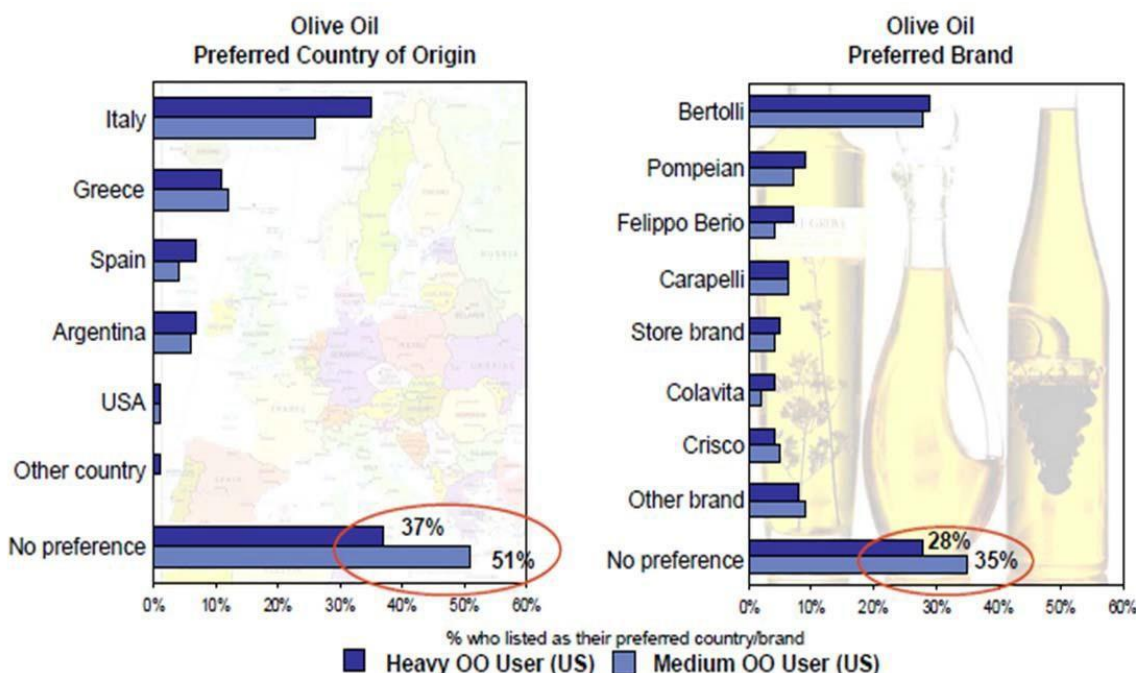
²³ Datamonitor Ltd., *Study on the Promotion of Consumption of Olive Oil and Olives in the USA and Canada*, Vol. 3, 2015

²⁴ North American Olive Oil Association.

²⁵ ΝΑΟΟΑ, *Olive Oil Myths vs Facts*, <http://blog.aboutliveoil.org/olive-oil-myths-facts>

Επιπλέον, ένα ευμέγεθες νούμερο πολύ συχνών και αρκετά συχνών χρηστών ελαιολάδου (37% και 51% αντίστοιχα) φαίνεται να μην δείχνει ιδιαίτερη προτίμηση στη χώρα προέλευσης ή σε συγκεκριμένη μάρκα κατά την επιλογή του προϊόντος²⁶, όπως φαίνεται και στο κάτωθι **Σχήμα 4**. Παρόλα αυτά, η ποικιλία που προτιμάται κατά κόρον από το αμερικανικό κοινό είναι το EVOO, καθώς όπως παρατηρείται και στον **Πίνακα 1**, αυτό θεωρείται ως το μόνο «υγιές» και «καλό» ελαιόλαδο. Ωστόσο, η τιμή παραμένει καθοριστικός παράγοντας στην επιλογή ελαιολάδου.

ΣΧΗΜΑ 4: Προτιμώμενη χώρα προέλευσης και προτιμώμενη μάρκα ελαιολάδου

Γεγονός αποτελεί και το ότι ορισμένοι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν αρκετά ακριβά ένα άριστης ποιότητας έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, που πωλείται σε gourmet και delicatessen καταστήματα. Μέχρι σήμερα, πολλοί διαδικτυακοί ιστότοποι ειδικεύονται στην πώληση εκλεκτού ελαιολάδου από όλο τον κόσμο. Ενδεικτικά μερικοί από αυτούς είναι οι εξής:

The Best Olive Oils Marketplace : <https://shop.bestoliveoils.com>

Olive Oil Lovers: <https://oliveoillovers.com/extra-virgin-olive-oil>

Όπου ο πρώτος εκ των δυο να επιτρέπει την αγοραπωλησία των βραβευμένων από τον Ετήσιο Παγκόσμιο Διαγωνισμό Ελαιολάδων (Νέα Υόρκη) προϊόντων ελαιολάδου.

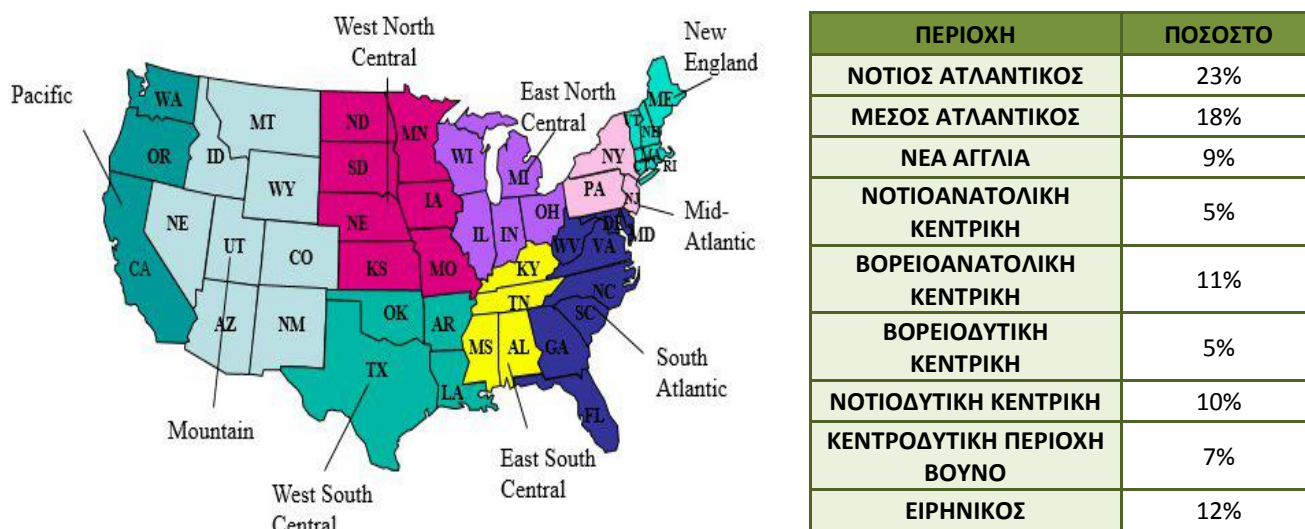
Όπως γίνεται εμφανές, αν κανείς ρίξει μια ματιά στα παραπάνω ηλεκτρονικά καταστήματα, προϊόντα από την Ιταλία και την Ισπανία κυριαρχούν, αλλά υπάρχουν και προϊόντα από τις ΗΠΑ, την Ελλάδα, την Νότιο Αφρική, την Πορτογαλία και την Τουρκία. Τον Ιούλιο του 2017 οι τιμές του έξτρα παρθένου ελαιολάδου κυμαίνονταν από **15-53 δολάρια/500ml**. Παρατηρείται, επομένως, μια δραματική αύξηση στις τιμές και η πώληση του προϊόντος σε μικρότερες, πιο εκλεπτυσμένες και πολυτελείς συσκευασίες. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα ελληνικά και τούρκικα προϊόντα κατατάσσονται στα πιο φτηνά, ενώ τα ιταλικά και τα ισπανικά στα πιο ακριβά. Συμπερασματικά, η αγορά έχει πολλά περιθώρια ανάπτυξης τα οποία δύνανται να αξιοποιήσουν οι Έλληνες παραγωγοί και εξαγωγείς καθώς το ποσοστό των Αμερικανών καταναλωτών που προτιμά τέτοια προϊόντα είναι μικρό αλλά βαίνει σταθερά αυξανόμενο, με τα πρότυπα κατανάλωσης στις ΗΠΑ να αλλάζουν αργά αλλά σταθερά και η ζήτηση για πιο ιδιαίτερα ως προς τη γεύση είδη ελαιολάδου να αυξάνεται

²⁶ Datamonitor Ltd., *Study on the promotion of consumption of olive oil and olives in the USA and Canada Vol. 3, 2015*, <http://www.internationaloliveoil.org/documents/viewfile/4475-usa-canada-volumen-3>

Κατανάλωση Ελαιολάδου στις ΗΠΑ ανά περιοχή

Η κατανάλωση ελαιολάδου στις ΗΠΑ είναι συγκεντρωμένη κατά μήκος της Ανατολικής Ακτής και κυρίως στις νοτιοανατολικές πολιτείες, όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 5**²⁷ παρακάτω. Αυτό πηγάζει αφενός, ιστορικά, από τη διάδοση των συνηθειών των Ιταλών μεταναστών, και αφετέρου από την υψηλή πληθυσμιακή συγκέντρωση. Ο μεγαλύτερος όγκος ελαιολάδου συναντάται στη νότιο-ατλαντική περιοχή με ποσοστό 23%, ενώ ακολουθούν οι μεσο-ατλαντικές πολιτείες (Mid-Atlantic) με 18% και η περιοχή Ειρηνικού με 12%. Το ποσοστό όγκου περιορίζεται σημαντικά στις κεντρικές περιοχές της χώρας, με 5% στη νοτιοανατολική κεντρική περιοχή και 7% στη κεντροδυτική περιοχή βουνό. Παρόλο που η κατανάλωση ελαιολάδου εξαπλώνεται και οι καταναλωτές ακόμη και στα κεντρικά της χώρας εξοικειώνονται όλο και περισσότερο με το προϊόν, πλέον το μισό ποσοστό των λιανικών πωλήσεων ελαιολάδου στις ΗΠΑ, πραγματοποιείται στην Ανατολική Ακτή.²⁸

ΣΧΗΜΑ 5: Όγκος ελαιολάδου ανά περιοχή των ΗΠΑ, 2016

4. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Σύμφωνα με τον IOC στις πρώτες εκτιμήσεις του για τη σεζόν 2017/2018²⁹, κάνει λόγο για μεγάλη αύξηση στη διεθνή παραγωγή ελαιολάδου, που θα φτάσει τους 2.854.000 τόνους (+12% από τους 2.538.000 τόνους το 2016/2017).

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα για την περίοδο 2016/2017³⁰, η παραγωγή ελαιολάδου στην Καλιφόρνια σημείωσε αύξηση της τάξεως του 8,79%, ενώ σύμφωνα με το Ελαιοκομικό Συμβούλιο της Καλιφόρνια (COOC)³¹, αναμένεται ότι η φετινή συγκομιδή συμπίπτει με σημαντική άνοδο τόσο της παραγωγής, όσο και της ζήτησης. Οι πωλήσεις ελαιολάδου από την Καλιφόρνια γνώρισαν άνοδο 40% το 2016 (σε σχέση με το 2015). Η αύξηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα – σύμφωνα με το COOC- να γίνουν καινούριες επενδύσεις για επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας που όπως

²⁷ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

²⁸ NAOOA, *Olive Oil Market Report*

²⁹ Υραϊθρος, *Ελαιόλαδο 2017-2018: Αυξημένη έως 50% η παραγωγή στην Ελλάδα, Νοέμβριος 2017*, <http://www.yraithros.gr/ekdoseis/elaiolado-auximeni-paragogi-ellada/#three>

³⁰ Statista, *California olive production from 1995 to 2017 (in 1,000 tons)*, <https://www.statista.com/statistics/215142/california-olive-production-since-1995/>

³¹ OliveNews.gr, *Ρεκόρ αναμένουν οι Καλιφορνέζοι, Αγορά-Οικονομία, Οκτώβριος 2017*, <http://www.olivenews.gr/el/article/8495/%CF%81%CE%B5%CE%BA%CF%8C%CF%81-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BD%CE%AD%CE%B6%CE%BF%CE%B9>

υπογραμμίζεται, μέχρι το 2020 αναμένεται αύξηση του ελαιώνα κατά 50%.

Ακόμα, έχοντας κατά νου τα δεδομένα της στατιστικής υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, η εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου έχει αυξηθεί σε ποσοστό 68,75% με έτος βάσης το 2010. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στους παραγωγούς της Καλιφόρνιας, όπως ειπώθηκε και παραπάνω. Η εταιρία California Olive Ranch εκτιμά ότι αποτέλεσε το 65% της παραγωγής αμερικανικού ελαιολάδου το 2015³² και σε αντιστοιχία με τα τελευταία δεδομένα που έχουν δημοσιευθεί³³, φαίνεται πως η παραγωγή του ελαιολάδου στην Καλιφόρνια έχει ήδη αγγίξει τους 73.000 τόνους για το τρεχούμενο έτος 2017 και αυτό γιατί οι σύγχρονες βιομηχανικές μέθοδοι επιτρέπουν στην εταιρία να παράγει μέχρι και 3.200 γαλόνια (περίπου 12.000 λίτρα) ελαιόλαδο μέσα σε μία ώρα χωρίς καμία παρέμβαση από ανθρώπινα χέρια³⁴.

Παρόλ' αυτά, έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι ακόμα και με τέτοια δραστική αύξηση της εγχώριας παραγωγής, είναι αδύνατο να αντικατασταθούν όλες οι εισαγωγές ελαιολάδου, οι οποίες εμφανίζουν συνολική μείωση 2% μέσα στα τελευταία δυο χρόνια³⁵, όπως συμβαίνει και στην εγχώρια κατανάλωση ελαιολάδου η οποία ακολουθεί στενά τις αυξομειώσεις των εισαγωγών.

5. ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Η ζήτηση στις ΗΠΑ, στους τομείς λιανικής, υπηρεσιών τροφίμων και επεξεργασίας τροφίμων, παρουσιάζεται διαφοροποιημένη ανάλογα με την ποιότητα, τα χαρακτηριστικά και την τιμή του ελαιολάδου. Οι τομείς των υπηρεσιών και της επεξεργασίας τροφίμων παρουσιάζουν μεγάλη ελαστικότητα ζήτησης σε υψηλότερες τιμές πώλησης του προϊόντος, γεγονός που περιορίζει τη ζήτηση του έξτρα παρθένου ελαιόλαδου (που είναι και το ακριβότερο).

Ως εκ τούτου, οι εν λόγω τομείς τείνουν να αγοράζουν χαμηλότερης ποιότητας ελαιόλαδο και να κάνουν προσμίξεις με άλλα, αμφιβόλου ποιότητας έλαια. Επομένως, ο φόβος πολλών Αμερικανών καταναλωτών σχετικά με τη νόθευση του ελαιολάδου είναι βάσιμος. Η όποια νόθευση ελαιολάδου, όμως, περιορίζεται στους τομείς υπηρεσιών και επεξεργασίας τροφίμων και σπάνια αφορά τα προϊόντα λιανικής κατανάλωσης, στα οποία περιλαμβάνονται οι εισαγωγές. Επιπλέον, η γεύση παίζει σημαντικό ρόλο για πολλούς αγοραστές από τον τομέα της εστίασης, οι οποίοι αγοράζουν έξτρα παρθένο ελαιόλαδο σε μεγάλες ποσότητες και με τιμές που κυμαίνονται από **3-8 δολάρια/ λίτρο**, ανάλογα με την ποιότητα³⁶.

Ο τομέας της λιανικής πώλησης περιλαμβάνει καταστήματα, υπεραγορές, μπουτίκ καταστήματα ελαιολάδου, λαϊκές αγορές, διαδικτυακούς πωλητές και υπαίθρια περίπτερα. Παρόλο που ο τομέας λιανικής υστερεί σε κατανάλωση σε σχέση με τους άλλους δύο τομείς, υπηρεσιών και επεξεργασίας τροφίμων, εντούτοις, μια ενδεχόμενη αύξηση της κατανάλωσης ελαιολάδου στις ΗΠΑ είναι πιο πιθανό να συμβεί στον τομέα της λιανικής πώλησης του προϊόντος.

Το παρθένο ελαιόλαδο πωλείται σε τιμές υψηλότερες από το μη παρθένο ελαιόλαδο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πιο αναλυτικά, η τιμή του παρθένου ελαιολάδου τον Ιούνιο του 2017 ήταν περίπου **4,63 δολάρια/kg**³⁷, ενώ η τιμή του μη-παρθένου ελαιολάδου ήταν περίπου **4,39 δολάρια/kg**³⁸. Επιπλέον, το

³² Bloomberg Businessweek, Peter Robison and Vernon Silver, *Is American Olive Oil About to Have Its Moment?* <https://www.bloomberg.com/features/2016-california-olive-oil/>

³³ Statista, *California olive production from 1995 to 2017 (in 1,000 tons)*, <https://www.statista.com/statistics/215142/california-olive-production-since-1995/>

³⁴ Bloomberg Businessweek, Peter Robison and Vernon Silver, *Is American Olive Oil About to Have Its Moment?* <https://www.bloomberg.com/features/2016-california-olive-oil/>

³⁵ Committee for the Common Organization of the Agricultural Markets – Arable crops and olive oil, *Market situation in the Olive oil and Table olives sectors*, 28 September 2017, <https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/olive-oil/prices/market-situation.pdf>

³⁶ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

³⁷ IndexMundi, *Olive Oil, extra virgin Monthly Price - US Dollars per Metric Ton, June 2017*, <http://www.indexmundi.com/commodities/?commodity=olive-oil&months=60>

³⁸ Fred, *Global price of Olive Oil, 2017*, <https://fred.stlouisfed.org/series/POLVOILUSD>

παρθένο ελαιόλαδο είναι πιο πιθανό να πωλείται σε καταστήματα λιανικής πώλησης, ενώ το μη-παρθένο ελαιόλαδο χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στις υπηρεσίες τροφίμων ή για την επεξεργασία τροφίμων.

Όσον αφορά την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου-Νοέμβριου 2016 στη λιανική αγορά, οι καταναλωτές των ΗΠΑ προτίμησαν προϊόντα με σήμανση εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, ενώ το παρθένο ελαιόλαδο δεν ήταν ευρέως διαδεδομένο, όπως φαίνεται και στον **Πίνακα 2** παρακάτω³⁹.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Λιανική Αγορά Ελαιολάδου στις ΗΠΑ

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ	ΟΓΚΟΣ*	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΓΚΟΥ*	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΟΛΛΑΡΙΑ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	182.277.040	4,81%	\$823.715.573	6,66%
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	54.718.491	2,68%	\$192.226.983	3,73%
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΜΕ ΕΛΑΦΡΙΑ ΓΕΥΣΗ	30.936.420	-0,72%	\$134,466,145	2,06%
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΜΕ ΓΕΥΣΕΙΣ	1.265.564	-20,61%	\$8.006.437	-10,71%
ΣΥΝΟΛΟ:	269.197.516	3,55%	\$1.158.415.137	5,47%

*Μονάδες και όγκος (1 μονάδα = 16 ουγγιές)

Η λιανική κατανάλωση του έξτρα παρθένου ελαιόλαδου ανήλθε στο 67,71%, ακολούθησε το ελαιόλαδο με 20,33%, έπειτα το Extra-Light ελαιόλαδο με 11,49% και τέλος το ελαιόλαδο με γεύσεις που κατείχε μόνο το 0,47% της συνολικής λιανικής κατανάλωσης. Μάλιστα, ενώ ο όγκος των ποικιλιών του ελαιολάδου με Extra-Light γεύση και του ελαιολάδου με γεύσεις μειώθηκαν κατά 0,72% και 20,61% κατά αντιστοιχία, οι όγκοι του εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου και του ελαιολάδου αυξήθηκαν κατά 4,81% και 2,68% αντίστοιχα.

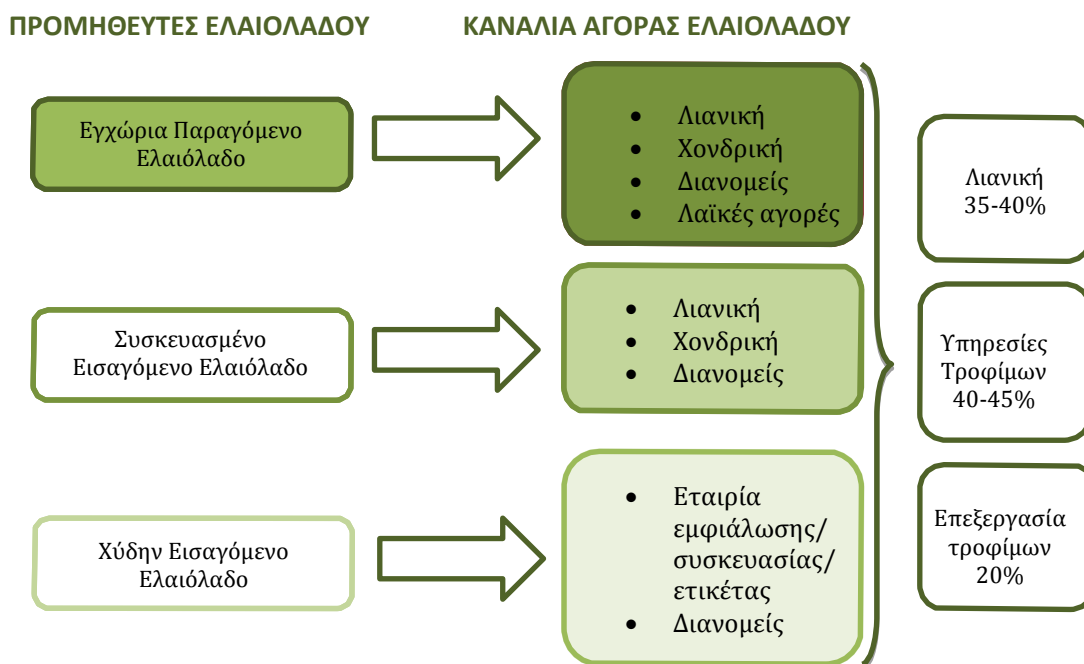
Σχετικά με τις πωλήσεις, η μόνη ποικιλία όπου παρατηρείται μείωση είναι το ελαιόλαδο με γεύσεις (-10,71%). Συνολικά, οι πωλήσεις του ελαιολάδου ως προϊόν εμφανίζουν σταθερά αυξητική στάση.

Πιο αναλυτικά για το ελαιόλαδο, είναι γνωστό ότι πωλείται σε τρεις κύριους τομείς της αγοράς: σε καταστήματα λιανικής (υπεραγορές, καταστήματα με προϊόντα μεσογειακής διατροφής κλπ), σε υπηρεσίες τροφίμων (εστίαση, ξενοδοχεία κλπ) και σε βιομηχανίες επεξεργασίας τροφίμων (που χρησιμοποιούν ως συστατικό το ελαιόλαδο), όπως άλλωστε φαίνεται και από το **Σχήμα 6**⁴⁰.

³⁹ NAOOA, *Olive Oil Market Report*

⁴⁰ GTIS, Global Trade Access database (accessed June 19, 2013); Datamonitor, "Study on the promotion of olive oil," January 20, 2010; USITC estimate

ΣΧΗΜΑ 6: Προμηθευτές και κανάλια αγοράς ελαιολάδου στις ΗΠΑ

Σε ποσοτικούς όρους, το μερίδιο του ελαιολάδου που πωλήθηκε στους κύριους τομείς της αγοράς παρουσίασε μια σχετική συνέπεια. Το 2014 περίπου 35-40% (σε όγκο) του ελαιολάδου πωλήθηκε στον τομέα λιανικής, 40-45% στον τομέα των υπηρεσιών τροφίμων και 20% στον τομέα της επεξεργασίας τροφίμων.

Στις ΗΠΑ, τα βιολογικά προϊόντα έχουν απήχηση στους καταναλωτές γιατί πολλά μη βιολογικά προϊόντα είναι γενετικώς τροποποιημένα (γνωστά και ως GMO, genetically modified organism), καθώς η χρήση των GMO είναι νόμιμη στις ΗΠΑ. Βεβαίως, τα βιολογικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένου και του βιολογικού εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου, έχουν αρκετά πιο υψηλές τιμές από τα μη βιολογικά προϊόντα, αλλά παρόλα αυτά η ζήτησή τους παραμένει σταθερή. Όσο αφορά συγκεκριμένα το βιολογικό εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια αργή αλλά σταθερή αύξηση στη ζήτηση.

6. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Από το 2012 έως σήμερα, οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου έχουν σχεδόν διπλασιαστεί σε όγκο στην υπό εξέταση δασμολογική κλάση HS 1509: «ελαιόλαδο και κλάσματα αυτού, μη χημικά τροποποιημένο», όπως φαίνεται και στον **Πίνακα 8**. Το 2016, η χώρα μας ήταν ο πέμπτος προμηθευτής ελαιολάδου στις ΗΠΑ, σε ποσοτικούς όρους, με τις δύο πρώτες θέσεις να καταλαμβάνουν η Ισπανία και η Ιταλία, που, όπως ήδη αναφέρθηκε, αποτελούν κύριες ανταγωνίστριες χώρες σε παραγωγή ελαιολάδου παγκοσμίως. Συγκριτικά, η ποσότητα ελαιολάδου που εισάγεται στις ΗΠΑ από την Ελλάδα είναι πολύ μικρή, σε σχέση με αυτή της Ισπανίας, η οποία καταλαμβάνει την πρώτη θέση, αν και η διαφορά της με την δεύτερη χώρα-προμηθευτή ελαιολάδου την Ιταλία, είναι σχετικά μικρή. Πιθανώς το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι μέχρι πρόσφατα, η Ιταλία ήταν ο νούμερο ένα προμηθευτής ελαιολάδου στις ΗΠΑ. Την μεγαλύτερη μείωση στον όγκο εξαγωγών στις ΗΠΑ σημειώνει το Μαρόκο με -73,02%, ενώ την μεγαλύτερη αύξηση σημειώνει η Τουρκία με 338,89%.

Το ελληνικό μερίδιο αγοράς παρουσιάζει αυξομειώσεις μέσα στα τελευταία τέσσερα χρόνια και κρίνοντας από τα διαθέσιμα δεδομένα για το 2017. Παρόμοιες τάσεις εμφανίζουν και οι συνολικές

ποσότητες ελαιολάδου που εισάγουν οι ΗΠΑ, καθώς παρατηρήθηκε μια μικρή μείωση στις συνολικές εισαγωγές ελαιολάδου για το ίδιο έτος, λόγω τόσο της κακοκαιρίας που σημειώθηκε σε χώρες της Νοτίου Μεσογείου (κυρίως Ιταλία και Ισπανία) όσο και λόγω της τάσης για προστατευτισμό και εσωστρέφεια που εμφανίζεται στις ΗΠΑ γενικότερα.

Σε όρους αξίας εισαγωγών ελαιολάδου στις ΗΠΑ, η Ελλάδα καταγράφηκε τέταρτη το 2016, αλλά με νούμερα σαφώς μικρότερα από τις δύο πρώτες χώρες. Ωστόσο, η αξία των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ εμφανίζει μια πιο σταθερή αυξητική πορεία, καθώς τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία για το 2017 περιγράφουν τη διατήρηση της αύξησης που έχει παρατηρηθεί τα προηγούμενα τρία χρόνια.

Συγκρίνοντας το σύνολο της αξίας των εισαγωγών ελαιολάδου, διαφαίνεται ότι οι δύο πρώτες χώρες - Ιταλία και Ισπανία- το 2016 κατείχαν συνολικά το συντριπτικό ποσοστό του 82,15% του συνόλου της αξίας, ενώ στην Ελλάδα αναλογεί ποσοστό ίσο με 2,95% του συνόλου. Την μεγαλύτερη μείωση στην αξία των εξαγωγών σημειώνει το Μαρόκο με -70,94%, ενώ την μεγαλύτερη αύξηση σημειώνει η Τουρκία με 357,81%.

Η συνολική αξία των εξαγωγών ελαιολάδου εμφανίζει σταθερά ανοδική πορεία για τα τελευταία τέσσερα χρόνια παρόλο που ο όγκος των συνολικών εισαγωγών παρουσιάζει αυξομειώσεις. Παράγοντες όπως η διεύδυση του ελαιόλαδου στα αμερικανικά νοικοκυριά και η διάδοση των ευεργετικών ιδιοτήτων του στην υγεία συμβάλλουν στην αύξηση που παρατηρείται.

Σε όρους μοναδιαίας αξίας, η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη θέση, που σημαίνει ότι είναι η ακριβότερη μεταξύ των χωρών που εξάγουν ελαιόλαδο στις ΗΠΑ (αξία μετρήσιμη σε δολάρια ανά μετρικό τόνο). Οι διακυμάνσεις στην κατηγορία αυτή δεν είναι μεγάλες, τουλάχιστον για τις τρεις πρώτες χώρες (Ελλάδα, Ιταλία και Χιλή).

Στον **Πίνακα 9** που ακολουθεί, βρίσκεται η κατάταξη των χωρών-προμηθευτών ελαιολάδου στις ΗΠΑ σε οκταψήφια δασμολογική κλάση. Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, η Ελλάδα βρίσκεται στις 10 πρώτες χώρες-προμηθευτές των ΗΠΑ σε όλες τις κατηγορίες ελαιολάδου, εκτός από τους κωδικούς HS 15100020, μη βρώσιμο ελαιόλαδο, και HS 15100060, βρώσιμο ελαιόλαδο με βάρος άνω των 18 κιλών. Την τρίτη θέση κατέχει η χώρα μας στους κωδικούς HTS 15091020 και HTS 15100040. Από την άλλη πλευρά, οι κύριες ανταγωνίστριες χώρες, Ιταλία και Ισπανία, καταγράφονται μονίμως στην πρώτη πεντάδα των προμηθευτών ελαιολάδου, σε όλους τους κωδικούς του προϊόντος. Ωστόσο, σε απόλυτα νούμερα οι ελληνικές εξαγωγές ανταγωνίζονται όχι τόσο τις κορυφαίες, Ιταλία και Ισπανία, αλλά χώρες όπως η Τυνησία, η Τουρκία, και σε κάποιες περιπτώσεις το Μαρόκο. Συγκρίνοντας το μερίδιο αγοράς, ενισχύεται η παραπάνω διαπίστωση ότι σε όλους τους κωδικούς του προϊόντος το ελληνικό μερίδιο στην αγορά ελαιολάδου των ΗΠΑ είναι μονοψήφιο και κυμαίνεται από 0,25% έως και 4,58%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Εισαγωγές Ελαιολάδου στις ΗΠΑ ανά Χώρα (2012-2017)⁴¹

ΧΩΡΑ	2012	2013	2014	2015	2016	ΙΑΝ.-ΜΑΙ. 2016	ΙΑΝ.-ΜΑΙ. 2017	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2016/2017
Όγκος (Χιλιάδες Μετρικοί Τόνοι)								
ΙΣΠΑΝΙΑ	90,4	57,4	138,3	94,2	138,9	59,5	62,7	5,38%
ΙΤΑΛΙΑ	159,8	137,4	133,8	124,3	131,5	55,8	46,6	-16,49%
ΤΥΝΗΣΙΑ	39,8	31,6	13	52,2	20,2	12,7	7,5	-40,94%
ΜΑΡΟΚΟ	5,9	5,5	5,2	8,3	10,6	6,3	1,7	-73,02%
ΕΛΛΑΔΑ	5,5	7,5	5,3	8,1	9	4,5	4,4	-2,22%
ΤΟΥΡΚΙΑ	4,6	30,8	3,6	3,5	5,8	1,8	7,9	338,89%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	5,5	9,1	4,7	9,8	5,3	1,3	1,7	30,77%
ΕΕ	257,9	204	279,1	228,3	281,4	120,5	114,4	-5,06%
ΣΥΝΟΛΟ	323	289,9	312,1	313,3	332,2	144,6	135,7	-6,15%
% ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	1,70%	2,59%	1,70%	2,59%	2,71%	3,11%	3,24%	0,13%
Αξία (εκατ. δολ.)								
ΙΤΑΛΙΑ	530,2	556,7	538,1	523,9	558,4	236,1	212,5	-10,00%
ΙΣΠΑΝΙΑ	234,9	221,1	432,5	341,3	527,4	224,7	251,4	11,88%
ΤΥΝΗΣΙΑ	101,8	109,9	49,2	186,1	76,4	46,5	32,2	-30,75%
ΕΛΛΑΔΑ	19,7	30,6	24,6	36,6	39	18,5	20,4	10,27%
ΜΑΡΟΚΟ	15,5	17	17,2	24,8	33,4	20,3	5,9	-70,94%
ΧΙΛΗ	16,6	17,6	11,3	27,5	20,9	2,6	2,8	7,69%
ΤΟΥΡΚΙΑ	13,7	97,4	14,1	14,4	19,8	6,4	29,3	357,81%
ΕΕ	794,2	818	1004,5	910,9	1136,1	483,9	488,1	0,87%
ΣΥΝΟΛΟ	969,6	1107,4	1124,1	1220,1	1321,7	569,5	571,7	0,39%
% ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	2,03%	2,76%	2,19%	3,00%	2,95%	3,25%	3,57%	0,32%
Μοναδιαία Αξία (δολ. ανά Μετρικό Τόνο)								
ΕΛΛΑΔΑ	3.599,35	4.092,15	4.589,61	4.512,74	4.331,88	4.118,14	4.637,38	12,61%
ΙΤΑΛΙΑ	3.316,82	4.051,01	4.022,69	4.214,31	4.245,45	4.232,87	4.562,64	7,79%
ΧΙΛΗ	3.093,66	4.221,47	3.713,45	3.976,00	4.071,50	4.315,33	4.019,05	-6,87%
ΙΣΠΑΝΙΑ	2.597,85	3.853,76	3.126,33	3.621,76	3.796,93	3.775,78	4.009,37	6,19%
ΤΥΝΗΣΙΑ	2.555,62	3.479,70	3.778,79	3.566,90	3.786,12	3.664,60	4.302,21	17,40%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	2.639,37	3.493,25	2.983,84	3.779,01	3.606,37	3.624,63	3.991,72	10,13%
ΤΟΥΡΚΙΑ	2.951,98	3.163,16	3.920,32	4.087,29	3.447,83	3.678,15	3.699,82	0,59%
ΕΕ	3.079,14	4.009,83	3.599,55	3.990,03	4.037,52	4.014,27	4.266,79	6,29%
ΣΥΝΟΛΟ	3.001,79	3.820,06	3.601,25	3.894,74	3.978,39	3.938,82	4.213,85	6,98%

⁴¹ Global Agricultural Trade System (GATS), Foreign Agricultural Service (FAS), Επεξεργασία στοιχείων από το Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων, Δεκέμβριος 2017, <https://apps.fas.usda.gov/gats/default.aspx>

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Αξία Εισαγωγών Ελαιολάδου ανά Κωδικό HS-8 (2012-2017, έτος βάσης 2016) σε Χιλιάδες Δολάρια ⁴²

ΚΩΔΙΚΟΣ HS-8	ΧΩΡΑ	2012	2013	2014	2015	2016	ΙΑΝ.- ΜΑΙ. 2016	ΙΑΝ.- ΜΑΙ. 2017	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2016/7	% ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ '17
15091020 ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ. ΕΚΛΕΠΤΥΣΜΕΝΟ Η ΜΗ, ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ. ΜΙΚΡΟΥ ΒΑΡΟΥΣ* ΚΑΤΩ ΤΩΝ 18 KG (*ΖΥΓΙΣΜΕΝΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΔΟΧΕΙΟ)	ΙΤΑΛΙΑ	379.855	396.590	383.687	401.715	415.890	174.354	163.038	-6,49%	64,38%
	ΙΣΠΑΝΙΑ	66.110	80.551	102.361	114.738	169.614	65.957	65.492	-0,71%	25,86%
	ΕΛΛΑΔΑ	14.981	16.692	18.855	24.616	28.749	11.175	11.603	3,83%	4,58%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	9.249	10.890	10.557	26.048	15.149	7.049	2.550	-63,82%	1,01%
	ΤΟΥΡΚΙΑ	6.061	8.152	7.807	6.828	6.218	1.911	4.247	122,24%	1,68%
	ΛΙΒΑΝΟΣ	3.110	2.221	3.156	4.011	4.719	2.381	1.880	-21,04%	0,74%
	ΙΣΡΑΗΛ	1.963	1.079	1.884	2.729	4.568	899	890	-1,00%	0,35%
	ΧΙΛΗ	4.249	5.362	2.683	3.777	2.779	1.176	634	-46,09%	0,25%
	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1.827	2.627	1.906	692	1.884	560	636	13,57%	0,25%
ΜΑΡΟΚΟ	412	265	959	950	1.478	486	641	31,89%	0,25%	
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		487.817	524.429	533.855	586.104	651.048	265.948	251.611	-5.39%	99,35%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		491.224	528.720	537.655	589.234	654.280	267.026	253.258	-5.16%	100,00%
15091040 ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ. ΕΚΛΕΠΤΥΣΜΕΝΟ Η ΜΗ, ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ. ΜΙΚΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ 18 KG ΚΑΙ ΑΝΩ	ΙΣΠΑΝΙΑ	70.422	63.277	148.908	73.743	185.232	81.652	118.153	44,70%	63,88%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	56.847	66.919	24.099	121.212	50.582	31.847	24.203	-24,00%	13,08%
	ΜΑΡΟΚΟ	7.900	9.350	10.074	16.422	20.056	11.968	4.088	-65,84%	2,21%
	ΧΙΛΗ	11.094	11.564	7.999	22.931	18.150	1.379	2.195	59,17%	1,19%
	ΙΤΑΛΙΑ	14.642	18.623	17.212	16.096	17.665	7.680	9.323	21,39%	5,04%
	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	10.993	24.399	11.109	35.659	16.804	3.983	6.043	51,72%	3,27%
	ΕΛΛΑΔΑ	2.927	11.567	4.198	10.901	9.182	6.749	8.242	22,12%	4,46%
	ΤΟΥΡΚΙΑ	2.081	26.669	847	912	3.648	576	9.772	1596,53%	5,28%
	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	157	1.126	995	2.041	2.528	337	1.820	440,06%	0,98%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	3.215	1.213	2.844	4.184	604	19	36	89,47%	0,02%	
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		180.278	234.707	228.285	304.101	324.451	146.190	183.875	25.78%	99,41%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		182.626	240.562	230.578	306.023	326.021	146.929	184.970	25.89%	100,00%
15099020 ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΜΗ ΠΑΡΘΕΝΟ	ΙΤΑΛΙΑ	119.833	123.952	119.046	92.430	112.290	47.191	34.193	-27,54%	54,20%
	ΙΣΠΑΝΙΑ	18.439	31.212	46.422	47.668	55.693	20.719	24.640	18,92%	39,06%

⁴² Global Agricultural Trade System (GATS). Foreign Agricultural Service (FAS), Επεξεργασία στοιχείων από το Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων, Δεκέμβριος 2017., <https://apps.fas.usda.gov/gats/default.aspx>

ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ, ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΜΙΚΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 18 ΚΓ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2.923	3.425	3.615	3.251	3.678	1.247	1.019	-18,28%	1,62%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	7.353	5.857	4.575	5.811	2.581	1.940	2.085	7,47%	3,31%
	ΤΟΥΡΚΙΑ	793	3.013	2.002	786	1.528	267	319	19,48%	0,51%
	ΕΛΛΑΔΑ	512	940	473	681	595	177	389	119,77%	0,62%
	ΛΙΒΑΝΟΣ	468	669	688	173	279	172	71	-58,72%	0,11%
	ΚΥΠΡΟΣ	0	0	0	26	189	101	124	22,77%	0,20%
	ΣΥΡΙΑ	20	101	75	83	175	143	41	-71,33%	0,06%
	ΓΑΛΛΙΑ	116	225	240	209	162	74	53	-28,38%	0,08%
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		150.457	169.394	177.136	151.118	177.170	72.031	62.934	-12,63%	99,76%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		150.920	170.130	177.582	151.593	177.631	72.345	63.083	-12,80%	100,00%
1509940 ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΜΗ ΠΑΡΘΕΝΟ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ, ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΜΙΚΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ 18 ΚΓ ΚΑΙ ΑΝΩ	ΙΣΠΑΝΙΑ	65.570	41.777	114.645	87.203	100.997	48.912	36.708	-24,95%	62,59%
	ΜΑΡΟΚΟ	6.402	7.087	6.080	6.748	8.822	6.196	215	-96,53%	0,37%
	ΤΟΥΡΚΙΑ	4.296	59.102	3.404	5.836	8.437	3.693	14.475	291,96%	24,68%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	27.905	22.800	9.123	32.134	7.908	5.557	3.354	-39,64%	5,72%
	ΙΤΑΛΙΑ	5.183	6.271	6.494	3.402	4.141	3.324	2.481	-25,36%	4,23%
	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	0	0	0	2.654	3.951	1.864	874	-53,11%	1,49%
	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1.300	4.823	923	833	378	0	59	-	0,10%
	ΙΣΡΑΗΛ	76	84	113	138	304	150	60	-60,00%	0,10%
	ΕΛΛΑΔΑ	66	493	309	142	213	184	149	-19,02%	0,25%
ΓΑΛΛΙΑ	51	38	59	76	157	75	82	9,33%	0,14%	
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		110.849	142.475	141.150	139.166	135.308	69.955	58.457	-16,44%	99,67%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		113.549	144.623	142.089	142.592	135.603	70.141	58.653	-16,38%	100,00%
15100020 ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΜΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ, ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ, ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΒΡΩΣΙΜΗ ΧΡΗΣΗ	ΙΣΠΑΝΙΑ	172	402	244	427	394	239	330	38,08%	92,70%
	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	59	17	0	36	78	59	0	-100,00%	-
	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	0	0	0	0	7	0	9	-	2,53%
	ΙΤΑΛΙΑ	1.330	0	4	36	5	5	8	60,00%	2,25%
	ΓΑΛΛΙΑ	0	10	0	0	0	0	4	-	1,12%
	ΙΣΡΑΗΛ	0	12	0	15	0	0	0	-	-
	ΙΑΠΩΝΙΑ	0	0	0	0	0	0	4	-	1,12%
	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.827	1.487	2.087	0	0	0	0	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		3.388	1.927	2.334	514	484	303	356	17,49%	100,00%
15100040	ΙΤΑΛΙΑ	7.056	8.114	9.338	7.432	6.628	2.701	2.683	-0,67%	70,20%

ΒΡΩΣΙΜΟ ΕΛΑΙΟ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΜΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ ΑΥΤΩΝ, Μ.Α.Κ.. ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΒΑΡΟΥΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 18 ΚΓ	ΙΣΠΑΝΙΑ	1.459	1.903	2.061	2.343	2.608	1.278	972	-23,94%	25,43%
	ΕΛΛΑΔΑ	301	641	596	152	310	169	64	-62,13%	1,67%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	388	217	90	53	80	46	0	-100,00%	-
	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	0	0	0	6	5	0	91	-	2,38%
	ΜΑΡΟΚΟ	0	0	0	0	5	5	0	-100,00%	-
	ΑΛΒΑΝΙΑ	0	0	5	0	0	0	0	-	-
	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	0	0	5	0	0	0	0	-	-
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0	0	3	0	0	0	0	-	-
ΚΑΝΑΔΑΣ	0	0	43	0	0	0	0	0	-	-
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		9.204	10.875	12.141	9.986	9.636	4.199	3.810	-9,26%	99,69%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		9.881	11.367	12.194	9.987	9.636	4.199	3.822	-8,98%	100,00%
1510060 ΒΡΩΣΙΜΟ ΕΛΑΙΟ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΜΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ ΑΥΤΩΝ, Μ.Α.Κ.. ΜΗ ΧΗΜΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ. ΒΑΡΟΥΣ 18 ΚΓ ΚΑΙ ΑΝΩ	ΙΣΠΑΝΙΑ	12.739	1.960	17.845	15.214	12.825	5.946	5,154	-13,32%	68,1%
	ΜΑΡΟΚΟ	763	119	66	716	2.993	1.622	926	-42,91%	12,2%
	ΙΤΑΛΙΑ	2.288	3.107	2.344	2.813	1.774	863	777	-9,97%	10,3%
	ΚΑΝΑΔΑΣ	847	712	313	219	287	92	154	67,39%	2,0%
	ΤΥΝΗΣΙΑ	36	3.228	790	888	68	34	0	-100,00%	
	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	0	0	0	0	36	0	0		
	ΚΙΝΑ	0	0	6	7	25	25	0	-100,00%	
	ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ	0	0	0	0	4	0	0		
	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	193	123	0	0	0	0	0		
ΒΕΛΓΙΟ- ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0	0	0	2	0	0	0			
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 10 ΠΡΩΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		16.866	9.249	21.364	19.859	18.012	8.582	7.011	-18,31%	92,7%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ		17.997	10.070	21.642	20.148	18.012	8.582	7.566	-11,84%	100,00%

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το ήμισυ του μεριδίου της αγοράς στο γενικό σύνολο κατέχει η Ιταλία με ποσοστό 43,19% (-6,41 ποσοστιαίες μονάδες σχετικά με το 2013), ενώ η Ελλάδα κατέχει μόλις το 3,20% (+0,16 ποσοστιαίες μονάδες από τα τέλη του 2013).

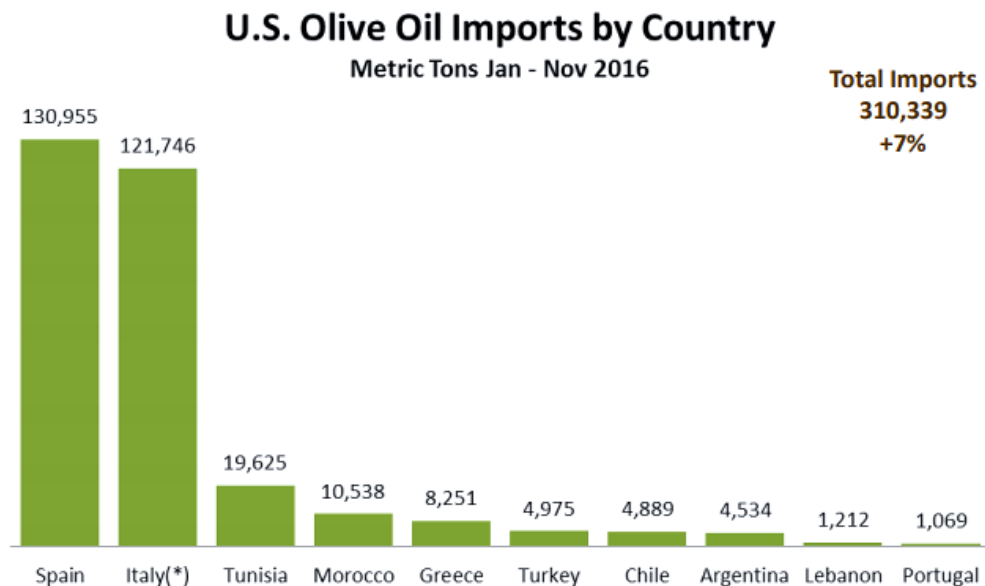
Σύμφωνα με το **Σχήμα 7** που φαίνεται παρακάτω, οι εισαγωγές στην Αμερική φαίνεται ότι σημειώνουν κάποια μείωση για το χρονικό διάστημα 2016/2017 ⁴³,

ΣΧΗΜΑ 7: Τάση Εισαγωγών στην Αμερική (Metric Tons 1.000)

Πιο αναλυτικά, για τις εισαγωγές στην Αμερική⁴⁴, σύμφωνα με το **Σχήμα 8**, φαίνεται μια εμφανής προτίμηση των Αμερικανών προς το Ισπανικό ελαιόλαδο καθώς οι εισαγωγές από την Ισπανία αποτελούν το 42% των συνολικών εισαγωγών, ενώ η Ελλάδα κατέχει την πέμπτη θέση με ποσοστό 3% επί των συνολικών εισαγωγών.

ΣΧΗΜΑ 8: Εισαγωγές ελαιολάδου στις ΗΠΑ ανά χώρα

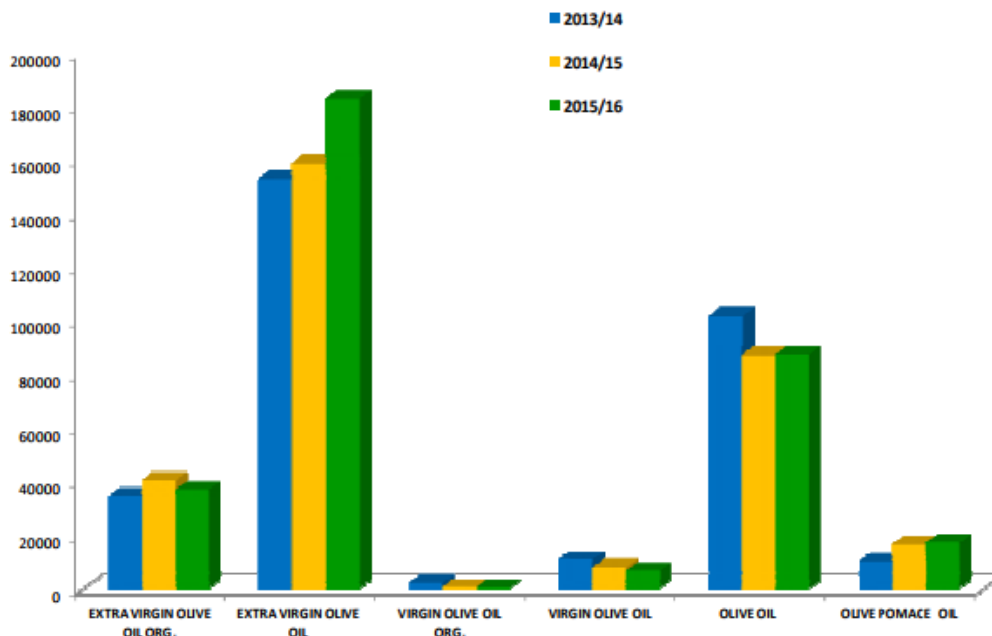

⁴³ NAOOA, Olive Oil Market Report 2017, IOC forecast reports November 2016, US Import history, <http://www.amdoilsales.com/wp-content/uploads/2017/04/oliveoilmarketreport.pdf>

⁴⁴ NAOOA, Olive Oil Market Report 2017, IOC forecast reports November 2016, US Import history, <http://www.amdoilsales.com/wp-content/uploads/2017/04/oliveoilmarketreport.pdf>

Σημαντικό είναι να αναφερθούν και τα είδη του ελαιολάδου τα οποία εισάγονται στις ΗΠΑ. Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με το **Σχήμα 9** που φαίνεται παρακάτω, γίνεται εμφανής η προτίμηση των καταναλωτών για τα διάφορα είδη ελαιολάδου για τρεις διαφορετικές χρονικές περιόδους⁴⁵.

ΣΧΗΜΑ 9: Εισαγωγές ελαιολάδου στις ΗΠΑ ανά κατηγορία προϊόντος (σε τόνους)

Όπως είναι εμφανές, υπάρχει μια ξεκάθαρη προτίμηση από πλευράς Αμερικής για το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο. Όμως, όσον αφορά τώρα την τυποποίηση του εισαγόμενου ελαιολάδου που καταφθάνει στις ΗΠΑ, μπορεί είτε να εισάγεται συσκευασμένο, είτε χύμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία⁴⁶ που φαίνονται στον **Πίνακα 10** και στο **Σχήμα 10** παρακάτω, διαφαίνεται μια μεγάλη προτίμηση προς τις εισαγωγές του ήδη συσκευασμένου ελαιολάδου έναντι του χύμα ελαιολάδου.

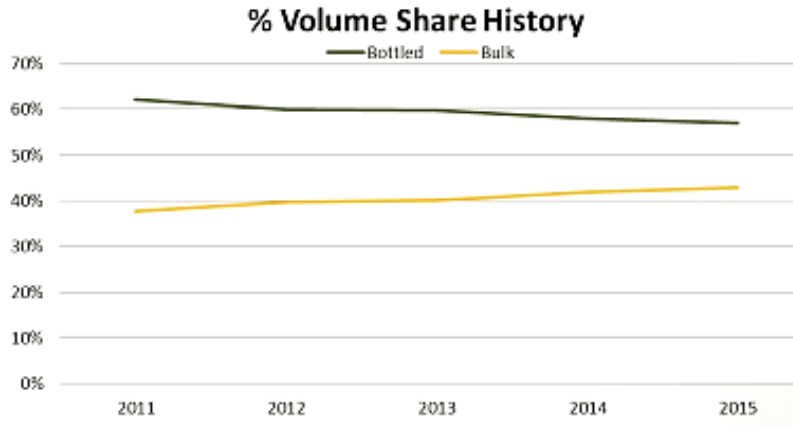
ΠΙΝΑΚΑΣ 10 : Στοιχεία εισαγωγών ελαιολάδου στις ΗΠΑ με βάση την τυποποίηση του

	2011	2012	2013	2014	2015
Bulk EVOO/Virgin	56%	53%	57%	54%	61%
Bulk Olive Oil	34%	39%	39%	39%	32%
Bulk Olive-Pomace	11%	8%	4%	7%	8%
	110,365	128,461	116,231	130,957	134,204
Bottled EVOO/Virgin	70%	71%	71%	70%	74%
Bottled Olive Oil	27%	27%	27%	27%	24%
Bottled Olive-Pomace	2%	2%	2%	3%	2%
	182,261	193,688	173,330	180,867	178,883
Total MT	292,907	323,002	289,890	312,135	313,270

⁴⁵ Olive Oil Times, International Olive Council, Newsletter December 2016, <https://1.oliveoiltimes.com/library/ioc-december-2016-newsletter.pdf>

⁴⁶ NAOOA, Olive Oil Market Report 2017, IOC forecast reports November 2016, U.S. Bulk vs. Bottled Imports, <http://www.amdoilsales.com/wp-content/uploads/2017/04/oliveoilmarketreport.pdf>

ΣΧΗΜΑ 10: Γραμμή τάσης εισαγωγών ελαιολάδου στις ΗΠΑ με βάση την τυποποίηση του

Οι ΗΠΑ είναι η μόνη μεταξύ των χωρών που εισάγουν σημαντικές ποσότητες ελαιολάδου και στην οποία υπάρχουν μεγάλοι τοπικοί εμφιαλωτές χύδην εισαγόμενου ελαιολάδου. Γεγονός αποτελεί ότι πριν από δέκα χρόνια ⁴⁷, μόνο το 16% των 113.000 τόνων ελαιολάδου που εισήχθησαν στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν χύδην. Όμως, κατά τη χρονιά 2016, πάνω από το 42% των 331.368 τόνων εισαγωγών ήταν χύμα και αναφέρεται ως ελαιόλαδο σε δοχεία άνω των 18 τόνων. Το εισαγόμενο αυτό ελαιόλαδο καταφθάνει στις εγκαταστάσεις εμφιάλωσης χύδην, προοριζόμενο για λιανική πώληση και αναμιγνύεται με ποικίλα άλλα εισαγόμενα ελαιόλαδα, από διάφορες χώρες προέλευσης και ποικιλίες. Οι εν λόγω εταιρείες εμφιάλωσης συσκευάζουν στη συνέχεια τα προϊόντα τους και τα πωλούν σε καταστήματα λιανικής, υπό ποικίλες μάρκες ή ιδιωτικές ετικέτες, ή στον τομέα των υπηρεσιών τροφίμων ⁴⁸.

Στον **Πίνακα 11** φαίνονται οι εισαγωγές ελαιολάδου ανάλογα με τη χώρα προέλευσης και την τυποποίησή του για τη χρονική περίοδο 2015/2016⁴⁹.

⁴⁷ Olive Oil Times, *U.S. Olive Oil Imports Are Increasingly in Bulk*, January 2017, <https://www.oliveoiltimes.com/olive-oil-business/u-s-olive-oil-imports-increasingly-bulk/54726>

⁴⁸ USITC, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁴⁹ Olive Oil Times, *Newsletter December 2016*, <https://1.oliveoiltimes.com/library/ioc-december-2016-newsletter.pdf>

ΠΙΝΑΚΑΣ 11 : Εισαγωγές ελαιολάδου ανά κατηγορία προϊόντος, τυποποίησης και προέλευσης

	OLIVE OIL				OLIVE POMACE OIL		TOTAL BY CONTAINER		TOTAL
	150910 VIRGIN OLIVE OIL		150990 OLIVE OIL		151000 OLIVE POMACE OIL		<18KG	>18KG	
	<18KG	>18KG	<18KG	>18KG	<18KG	>18KG			
SPAIN	34,196.10	43,806.50	12,001.60	34,206.60	1,014.60	9,217.60	47,212.30	87,230.70	134,443.00
ITALY	92,185.80	3,379.20	28,380.50	1,154.40	3,152.10	1,124.00	123,718.41	5,657.60	129,376.00
TUNISIA	5,475.50	15,512.80	1,176.20	4,013.30	54.90	38.40	6,706.60	19,564.50	26,271.10
MOROCCO	367.10	5,671.00	0.80	2,459.00	0.30	2,022.60	368.20	10,152.60	10,520.80
GREECE	6,045.00	2,334.20	181.20	46.50	124.10	3.70	6,350.30	2,384.40	8,734.70
ARGENTINA	434.30	6,527.40		100.00			434.30	6,627.40	7,061.70
CHILE	674.20	4,621.00		106.10			674.20	4,727.10	5,401.30
TURKEY	1,479.70	714.90	233.60	1,585.40			1,713.30	2,300.30	4,013.60
LEBANON	1,192.50	52.50	44.40	124.90			1,236.90	177.40	1,414.30
PORTUGAL	207.50	159.40	845.50	17.30			1,053.00	176.70	1,229.70
ISRAEL	470.20	48.00	14.10	16.40			484.30	64.40	548.70
NETHERLANDS	-	-		429.10			-	429.10	429.10
CANADA	-	-	135.90			178.50	135.90	178.50	314.40
AUSTRALIA	116.90	191.50					116.90	191.50	308.40
EGYPT	-	281.40					-	281.40	281.40
SYRIA	9.50	186.60	82.20				91.70	186.60	278.30
PERU	22.30	108.40		42.10			22.30	150.50	172.80
FRANCE	53.30	1.90	37.40	12.40		0.20	90.70	14.50	105.20
CYPRUS	42.00	-	42.00				84.00	-	84.00
MEXICO	25.30	4.00	1.80			36.00	27.10	40.00	67.10
UNITED KINGDOM	41.50	-	13.30		10.40		65.20	-	65.20
NEW ZEALAND	4.30	-				31.90	4.30	31.90	36.20
OTHERS	83.00	49.10	35.20	29.50	-	15.70	118.20	94.30	212.50
TOTAL	143,126.00	83,649.80	43,225.70	44,343.00	4,356.40	12,668.60	190,708.11	140,661.40	331,369.50

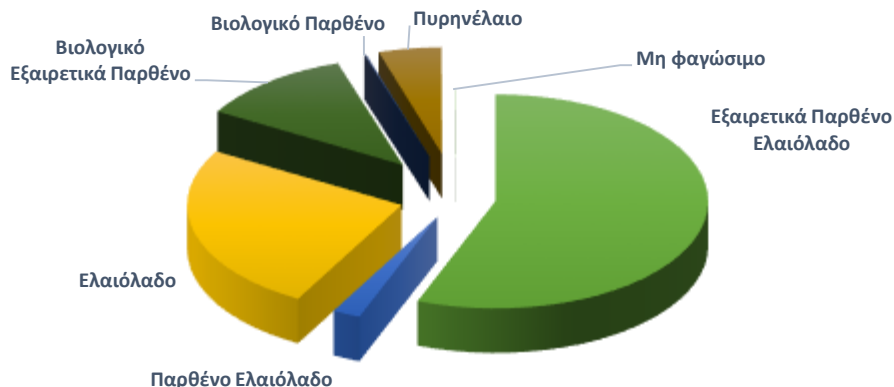
Ιστορικά, οι εισαγωγές των ΗΠΑ αποτελούνταν κυρίως από κατώτερης ποιότητας κατηγορίες ελαιολάδου, όπως το «αγνό» ελαιόλαδο δηλαδή εξευγενισμένο ελαιόλαδο με μια μικρή πρόσμιξη έξτρα παρθένου (στον παρακάτω Πίνακα 12 καταγράφεται ως ελαιόλαδο)⁵⁰, αλλά πλέον η ζήτηση για εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο αντανακλάται και στις εισαγωγές. Στον Πίνακα 12 παρατίθενται τα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την κατανομή των αμερικανικών εισαγωγών για την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2016⁵¹.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Εισαγωγές των ΗΠΑ (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2016)

ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΙΑΝ.-ΝΟΕ. 2016 (ΜΕΤΡΙΚΟΙ ΤΟΝΟΙ)
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	173.492
ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	6.544
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	78.660
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	36.365
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ	441
ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ	14.704
ΜΗ ΦΑΓΩΣΙΜΟ	133
ΣΥΝΟΛΟ:	310.339

Όπως φαίνεται και στο Σχήμα 11 παρακάτω, οι εισαγωγές ελαιολάδου αποτελούν το 25% όλων των εισαγωγών, ενώ οι εισαγωγές εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου αποτελούν την πλειοψηφία των εισαγωγών με ποσοστό 56%. Επιπλέον, αξιοσημείωτη είναι και η ζήτηση για βιολογικό εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, καθώς οι εισαγωγές του αποτελούν το 12% των συνολικών εισαγωγών. Το βιολογικό εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο δεν αποτελεί διαφορετική ποικιλία από το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο. Η διαφορά έγκειται στη χρήση φυτοφαρμάκων και λοιπών χημικών ουσιών στις καλλιέργειες, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω κατά την επεξήγηση των διάφορων τύπων ελαιολάδου.

ΣΧΗΜΑ 11: Εισαγωγές των ΗΠΑ (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2016) ανάλογα με το είδος του ελαιολάδου

⁵⁰ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁵¹ NAOOA, *Olive Oil Market Report*

Στον Πίνακα 13 αναφέρονται συγκεντρωτικά τα στοιχεία για την εγχώρια κατανάλωση, την εγχώρια παραγωγή και τις εισαγωγές ελαιολάδου για την περίοδο 2010-2017⁵².

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Κατανάλωση, Παραγωγή και Εισαγωγές ελαιολάδου στις ΗΠΑ (2010-2017)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (1000 ΜΤ)	2010- 2011	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ (2010-17)
ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	5	6	10	10	8	14	15	16	68,75%
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	290	316	296	311	310	330	316	322	9,93%
ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	291	315	299	315	310	336	319	328	11,28%

7. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών που παράγουν ελαιόλαδο κορυφώνεται περισσότερο σε επίπεδο εμφιάλωσης παρά σε επίπεδο λιανικής. Ενώ τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα διαφέρουν από χώρα σε χώρα, οι εταιρείες σε πολλές χώρες (συμπεριλαμβανομένων Ελλάδας, Ισπανίας και Τυνησίας) προσανατολίζονται κυρίως σε πωλήσεις ελαιολάδου χύδην σε μονάδες εμφιάλωσης, κυρίως εγκατεστημένες στην Ιταλία, όπου αναμειγνύουν και εμφιαλώνουν ελαιόλαδα από διάφορες πηγές. Ως εκ τούτου, ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών παραγωγών εστιάζεται στις πωλήσεις προς τους εμφιαλωτές, ενώ ο άμεσος ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών σε επίπεδο πωλήσεων λιανικής στην αγορά των ΗΠΑ είναι μικρότερος⁵³.

Οι κύριες ανταγωνίστριες χώρες εξαγωγείς ελαιολάδου στις ΗΠΑ παραμένουν οι Ισπανία και Ιταλία. Οι παγκόσμιες τιμές του ελαιολάδου καθορίζονται από την ισπανική παραγωγή, καθώς, κατά μέσο όρο, η Ισπανία παράγει σχεδόν το ήμισυ της παγκόσμιας προσφοράς ελαιολάδου. Η Ισπανία επικεντρώνεται σε μεγάλης κλίμακας, αλλά χαμηλού κόστους παραγωγή, με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτής να αποτελεί το κύριο υλικό για τις εταιρείες εμφιάλωσης. Επομένως, η χώρα είναι ο κύριος προμηθευτής χύδην ελαιολάδου σε μεγάλες ιταλικές και ισπανικές εταιρείες εμφιάλωσης, με αποτέλεσμα να επικεντρώνεται περισσότερο στον όγκο της παραγωγής παρά στην ποιότητα του προϊόντος.⁵⁴

Η Ιταλία παίζει καθοριστικό ρόλο στην παγκόσμια αλυσίδα προσφοράς ελαιολάδου μέσω του εμπορίου, της πρόσμιξης και της εμφιάλωσης του προϊόντος. Ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, το ελαιόλαδο που εμφιαλώνεται στην Ιταλία απολαμβάνει μεγάλης απήχησης και αναγνώρισης. Ως εκ τούτου, η χώρα ειδικεύεται στην εμφιάλωση και διανομή του ελαιολάδου στην παγκόσμια αγορά.⁵⁵

Η Ελλάδα παράγει υψηλής ποιότητας ελαιόλαδο, παρόλο που η πλειονότητα των εξαγωγών της προορίζεται στην Ιταλία για πρόσμιξη και εμφιάλωση. Πιο συγκεκριμένα, μόνο το 27%⁵⁶ της συνολικής παραγωγής φτάνει στο στάδιο της τυποποίησης. Η χώρα παίζει σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου, αλλά μικρό ποσοστό εξ' αυτού εισέρχεται στις παγκόσμιες αγορές ως ελληνικό προϊόν. Η μεγαλύτερη ποσότητα ελληνικού ελαιολάδου καταναλώνεται εγχώρια και η

⁵² United States Department of Agriculture, Foreign Agricultural Service, <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>

⁵³ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁵⁴ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁵⁵ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁵⁶ Ypaithros, <http://www.ypaithros.gr/molis-to-27-tis-ellinikis-paragwgis-elaioladou-ftanei-sto-stadio-tipopoihsis/>

υπόλοιπη εξάγεται κυρίως στην Ιταλία, όπου εμφιαλώνεται και αναμειγνύεται με διάφορα άλλα ελαιόλαδα.

Το ελληνικό εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο αναγνωρίζεται από τους εμφιαλωτές ως συστατικό που αυξάνει συνολικά την ποιότητα και τη γεύση κατά την πρόσμειξή του με άλλα ελαιόλαδα. Εν προκειμένω, είναι δυνατή η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού ελαιολάδου με την «απεξάρτηση» από τις χύδην εξαγωγές και επικέντρωση στην προώθηση και πώληση ενός διαφοροποιημένου ελληνικού προϊόντος.⁵⁷

8. ΤΙΜΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Η εγχώρια αγορά ελαιολάδου είναι κατακερματισμένη σε περισσότερες από 500 μάρκες, που διατίθενται λιανικώς σε ολόκληρη τη χώρα. Η έλλειψη προτίμησης των καταναλωτών ως προς μια συγκεκριμένη εταιρία φαίνεται και από τις πωλήσεις του προϊόντος στον **Πίνακα 14**⁵⁸.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Λιανικές πωλήσεις ελαιολάδου στις ΗΠΑ

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΟΛ.)
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ	319,6
BERTOLLI	166,2
FILIPPO BERIO	137,4
POMPEIAN	104,9
COLAVITA	36,8
STAR	31
CALIFORNIA OLIVE RANCH	29,2
BOTTICELLI	23,9
BERTOLI CLASSICO	15,5
OLIVARI	13,8
ΣΥΝΟΛΟ	878,3

Για το 2015, οι συσκευασίες που φέρουν ιδιωτικές ετικέτες αποτέλεσαν το 36% των συνολικών πωλήσεων λιανικής. Ωστόσο, υπάρχουν διακριτοί ηγέτες της αγοράς, με τις τρεις μεγαλύτερες εθνικής εμβέλειας μάρκες (Bertolli, Felipo Berio, Pompeian) να συγκεντρώνουν μαζί το 47% των συνολικών πωλήσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προϊόντα με ιδιωτικές ετικέτες είναι συνήθως φθηνότερα και παρόλο που οι μεγάλες μάρκες διαθέτουν δύναμη στην αγορά, οι καταναλωτές στις ΗΠΑ καθοδηγούνται περισσότερο από την τιμή και δεν είναι αρκετά πιστοί σε μία μάρκα όταν επιλέγουν να αγοράσουν ελαιόλαδο.

Ύστερα από έρευνα αγοράς για την τιμή του προϊόντος σε τρεις διαφορετικής κλίμακας ποιότητας και τιμών υπερ-αγορές (super markets) της μητροπολιτικής περιοχής της Ουάσιγκτον, καταγράφηκαν οι κάτωθι τιμές λιανικής πώλησης του ελαιολάδου, όπως φαίνονται στον **Πίνακα 15**⁵⁹.

⁵⁷ United States International Trade Commission, *Olive Oil: Conditions of Competition Between U.S. and Major Foreign Supplier Industries*, August 2013. <https://www.usitc.gov/publications/332/pub4419.pdf>

⁵⁸ Statista, Sales of the leading olive oil brands of the United States in 2015 (in million dollars) <https://www.statista.com/statistics/190450/top-olive-oil-brands-in-the-united-states/>

⁵⁹ Έρευνα αγοράς και επεξεργασία στοιχείων από Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων, Δεκέμβριος 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Τιμές λιανικής Πώλησης Ελαιολάδου στην Ουάσιγκτων

ΥΠΕΡΑΓΟΡΑ	ΜΑΡΚΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	ΤΙΜΗ (\$) /ΛΙΤΡΟ*	ΤΙΜΗ (€)/ΛΙΤΡΟ**
WALMART	Great Value (ιδιωτική ετικέτα), 100% EVOO	9,80	7,88
	Bertolli EVOO	10,81	8,69
	Pompeian EVOO Robust Flavor	8,79	7,07
	California Olive Ranch EVOO	13,87	11,15
	Colavita EVOO	15,55	12,50
	Minerva Greek, Kalamata, EVOO	17,04	13,70
	Sitia Roots Organic EVOO	16,95	13,63
SAFEWAY	Signature Select (ιδιωτική ετικέτα), 100% EVOO	11,51	9,26
	Bertolli EVOO	15,89	12,78
	Pompeian EVOO Robust Flavor	15,89	12,78
	California Olive Ranch EVOO	18,94	15,23
	Colavita EVOO	24,69	19,85
	Athenos EVOO	16,91	13,60
GIANT	Giant (ιδιωτική ετικέτα), 100% EVOO	9,05	7,28
	Bertolli EVOO	15,89	12,78
	Pompeian EVOO Robust Flavor	16,23	13,05
	Nature's Promise (ιδιωτική ετικέτα), οργανικό EVOO	12,22	9,83
	Colavita EVOO	17,25	13,87

*Στις ΗΠΑ, το ελαιόλαδο πωλείται σε ποικιλία συσκευασιών ανάλογα με την εταιρία και όχι σε συσκευασίες του ενός λίτρου, δεδομένου και του διαφορετικού συστήματος μονάδων μέτρησης. Ο υπολογισμός της τιμής/λίτρου έγινε από το Γραφείο ΟΕΥ της Ουάσιγκτων.

** Τιμή σε ευρώ με βάση την ισοτιμία ευρώ-δολαρίου 26/1/2018

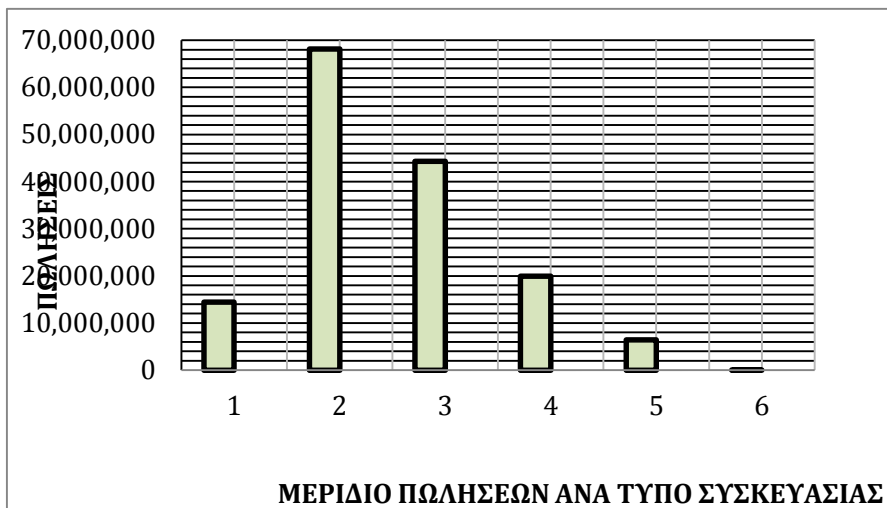
Επιλέχθηκαν οι τρεις εν λόγω υπεραγορές, καθώς αντανακλούν τις βασικές διαβαθμίσεις σε ποιότητα και τιμή στην αγορά τροφίμων στις ΗΠΑ. Πολλές εταιρείες παράγουν μεγάλο όγκο ελαιόλαδου, και σε διάφορες ποικιλίες, το οποίο διοχετεύουν στη συνέχεια σε μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών, όπου πωλείται υπό την ιδιωτική τους ετικέτα. Η τακτική αυτή επιτρέπει στις μεγάλες επιχειρήσεις λιανικής

πώλησης να πωλούν το προϊόν φθηνότερα και να κερδίζουν μερίδιο αγοράς στην ανταγωνιστική με βάση την τιμή αγορά του ελαιολάδου στις ΗΠΑ.

Επιπλέον, όπως διαφαίνεται από την παραπάνω δειγματοληψία, η διακύμανση των τιμών λιανικής είναι εξαιρετικά μεγάλη, με τη μικρότερη να διαμορφώνεται στα **8,58 δολάρια/λίτρο** και τη μεγαλύτερη να φτάνει ακόμα και τα **24,69 δολάρια/λίτρο**. Αυτό οφείλεται αφενός στην διαφοροποίηση της ποιότητας του προϊόντος και αφετέρου στην ποιότητα γενικά και την τιμολογιακή πολιτική της εκάστοτε υπεραγοράς. Ακόμη, και στις ίδιες μάρκες η διακύμανση των τιμών είναι μεγάλη, καθώς η κάθε υπεραγορά απευθύνεται σε διαφορετικό οικονομικό επίπεδο καταναλωτών. Τέλος, ρόλο παίζει και η ποσότητα της συσκευασίας, για παράδειγμα, η υπεραγορά Walmart πωλεί φθηνότερα το ελαιόλαδο συσκευασμένο σε μεγάλες ποσότητες (διαθέτει έως και 10 συσκευασίες του μισού λίτρου), γεγονός που μειώνει τη μέση τιμή.

Τόσο η ομοσπονδιακή όσο και οι πολιτειακές κυβερνήσεις, δεν επιβάλλουν συγκεκριμένες προδιαγραφές σχετικά με τη συσκευασία. Επομένως, η κάθε εταιρία χρησιμοποιεί συσκευασίες διαφορετικής χωρητικότητας. Ωστόσο, είναι εμφανές ότι οι Αμερικανοί καταναλωτές προτιμούν κατά κόρον τις συσκευασίες των 325-562 ml ή 11-19 oz., σε αντίθεση με τις συσκευασίες που περιέχουν λιγότερα από 300ml (10 oz.) ή περισσότερα από 3 λίτρα (100 oz.) όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 12**⁶⁰.

ΣΧΗΜΑ 12: Μεγέθη Συσκευασιών Ελαιολάδου και Πωλήσεις ανά είδος

1-10oz	11-19oz	20-39oz	40-99oz	100-128oz	>130oz
9,4%	44,5%	28,9%	13%	4,2%	0,03%

⁶⁰ NAOOA, *Olive Oil Market Report*

9. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Το Συμβούλιο Ελαιολάδου της Καλιφόρνια⁶¹ είναι ο αρμόδιος φορέας των ΗΠΑ, υπεύθυνος για την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας και τον ποιοτικό έλεγχο ελαιολάδου. Ιδρύθηκε το 1996 προκειμένου να κωδικοποιήσει την παραγωγή έξτρα παρθένου ελαιολάδου στα πρότυπα του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου (βλ. ΙΟΟΚ).

Το Υπουργείο Γεωργίας των ΗΠΑ (βλ. USDA) έχει εκδώσει πρότυπα για τα είδη ελαιολάδου, τα οποία καθορίζουν τους ακόλουθους βαθμούς: “U.S. Extra Virgin Olive Oil”, “U.S. Virgin Olive Oil”, “U.S. Olive Oil” και “U.S. Refined Olive Oil”. Όμως, αυτά τα πρότυπα δεν ισχύουν για τα μείγματα ελαιολάδου, δηλαδή το ελαιόλαδο που αναμιγνύεται με αρωματικά φυτά, καρυκείμενα, φρούτα, λαχανικά. ή άλλα έλαια. Τα τρέχοντα πρότυπα ειδών ελαιολάδου⁶² που έχουν τεθεί σε ισχύ από 24/10/2010, βρίσκονται εδώ <https://www.oliveoiltimes.com/library/USDA-standards.pdf> .

Αν και τα πρότυπα του USDA προσφέρουν τους νομικούς προσδιορισμούς/ περιορισμούς για τα είδη του ελαιολάδου, η πιστοποίηση του από το USDA είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική, οπότε είναι δυνατό να εισαχθεί ελαιόλαδο χωρίς πιστοποίηση για το αν τηρεί ή όχι τα πρότυπα για να πάρει μια συγκεκριμένη ονομασία ανάλογα με το είδος του, ενώ μπορεί να πωλείται έχοντας αυτή την ονομασία.

Στην καλύτερη περίπτωση, η πιστοποίηση αφορά σε μια πρόσθετη σφραγίδα, όπως για παράδειγμα η ονομασία Virgin από το USDA στην ετικέτα, ενώ στη χειρότερη περίπτωση ένας εισαγωγέας θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τις νομικές επιπτώσεις για την πώληση προϊόντος που δεν ανταποκρίνεται στα πρότυπα.

Προκειμένου να πιστοποιηθεί ως π.χ. εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, το προϊόν επιθεωρείται/ελέγχεται από το USDA. Αυτό σημαίνει ότι ένας επιθεωρητής του USDA θα συλλέξει δείγματα και θα τα υποβάλει σε δειγματοληπτικό έλεγχο. Βάσει των κανονισμών, το προϊόν που επιλέγεται δειγματοληπτικά και πιστοποιείται είναι το ίδιο προϊόν που πωλείται υπό αυτήν τη μορφή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πιστοποιείται μόνο το συγκεκριμένο φορτίο από όπου αντλούνται τα δείγματα και όχι όλη η παραγωγή του έτους.

Οι νόμοι για το εμπόριο επιβάλλονται από το υπουργείο Γεωργίας των ΗΠΑ, κατόπιν αιτήσεως των εγχώριων παραγωγών να θεσπιστούν πρότυπα ποιότητας, με σκοπό να διαφυλάξουν τους πόρους τους. Πιο αναλυτικά, στο όγδοο παράρτημα του νομοθετήματος για τη γεωργική εμπορική συμφωνία του 1937 προβλέπεται ότι όταν ορισμένα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα διέπονται από έναν ομοσπονδιακό νόμο για την εμπορία, οι εισαγωγές πρέπει επίσης να πληρούν τις αντίστοιχες προδιαγραφές ποιότητας.

(Για περισσότερες λεπτομέρειες, επισκεφτείτε την σελίδα της Βορειοαμερικανικής Ένωσης Ελαιολάδου, κοινώς North American Olive Oil Association/NAOOA, www.naooa.org, info@naooa.org), στην οποία αναγράφονται οι κυριότεροι εισαγωγείς του προϊόντος στις ΗΠΑ.)

Η ποιοτική κατάταξη του ελαιολάδου ακολουθεί διεθνείς σταθερές που διαχωρίζουν τον τρόπο παραγωγής, το βαθμό της οξύτητας και βασικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. Αναφορικά με τα διεθνή πρότυπα για το ελαιόλαδο, αλλά και για σχετική ενημέρωση όσον αφορά στη διαμόρφωση αμερικανικών προτύπων ποιοτικού ελέγχου ελαιολάδου, έχει συσταθεί ένας διεθνής οργανισμός που φέρει την ονομασία Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (ΙΟΚ)⁶³, στον οποίο ανήκουν οι χώρες που

⁶¹ California Olive Oil Council/ COOC. <http://www.cooc.com>

⁶² Olive Oil Times, *Understanding the New USDA Olive Oil Standards*, September 2010, <http://www.oliveoiltimes.com/general/us-da-olive-oil-standards-appendix/6322>

⁶³ International Olive Council, <http://www.internationaloliveoil.org>

αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 98% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου, με τις ΗΠΑ να μην είναι μία από αυτές.

Παρόλ' αυτά, οι Αμερικανοί ελαιοπαραγωγοί πιέζουν για μεγαλύτερο έλεγχο στο εγχώριο και εισαγόμενο ελαιόλαδο, με τον FDA «να μην εγκρίνει» συμβατικά τρόφιμα όπως το ελαιόλαδο, αλλά ούτε και να προβλέπει κανονισμούς σχετικά με τα πρότυπα για τα είδη ελαιολάδου. Αντ' αυτού, απαραίτητη κρίνεται η εγγραφή των εγκαταστάσεων τροφίμων βάσει του Federal Food Drug and Cosmetic Act, όπως τροποποιήθηκε από τον Bioterrorism Act of 2002 και τον Food Safety Modernization Act.

Εν τω μεταξύ, ο FDA απαιτεί οι επιχειρήσεις που παράγουν χαμηλής οξύτητας κονσερβοποιημένα ή οξιτισμένα τρόφιμα να τα εγγράφουν ως τέτοια (Food Canning Establishment/ FCE registration), οπότε και να δίδεται ένας κωδικός (Submission Identifier/ SID). Αν και το ελαιόλαδο το ίδιο μπορεί να αποκλειστεί από αυτήν την απαίτηση, τα εμποτισμένα έλαια δεν αποκλείονται από τις απαιτήσεις της FCE.

10. LOBBYING ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ & ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Στο lobbying των ελαιοπαραγωγών της Καλιφόρνια στο 1^ο Ετήσιο Συνέδριο για το Ελαιόλαδο στο Dixon της Καλιφόρνια στις αρχές του 2012 (19-20/1/2012), οι παραγωγοί ελαιολάδου της Καλιφόρνια παρουσίασαν επίσημα την πρότασή τους για τον ποιοτικό έλεγχο του ελαιολάδου (Marketing Order Draft), με την Βορειοαμερικανική Ένωση Ελαιολάδου (NAOOA), η οποία αντιπροσωπεύει τους κυριότερους εισαγωγείς του προϊόντος στις ΗΠΑ, να αντιδρά έντονα εξαρχής καθώς η καθιέρωση προτύπων για το ελαιόλαδο σε ομοσπονδιακό επίπεδο ελλοχεύει κινδύνους «παραγκωνισμού» του εισαγόμενου ελαιολάδου.

Ο έλεγχος των προϊόντων σε ομοσπονδιακό επίπεδο (federal marketing orders) προτείνεται από αντιπροσώπους της εκάστοτε βιομηχανίας στο USDA, με την πρόθεση δημιουργίας κανονισμών πώλησης προϊόντων εντός των ΗΠΑ. Στην προκείμενη περίπτωση, οι παραγωγοί ελαιολάδου της Καλιφόρνια και οι καλλιεργητές στοχεύουν στην επιβολή ποιοτικών προτύπων για το εγχώριο ελαιόλαδο. Εάν το USDA εγκρίνει το σχέδιο πρότασης, διενεργείται δημοψήφισμα μεταξύ των καλλιεργητών. Εάν τα 2/3 των καλλιεργητών (η ψήφος υπολογίζεται ανάλογα με τον αριθμό ή τον όγκο του προϊόντος) εγκρίνουν το σχέδιο, τότε αυτό τίθεται σε ισχύ. Βασικά σημεία του εν λόγω σχεδίου (όπως παρουσιάστηκε σε ανωτέρω Συνέδριο) είναι αυτά που αναφέρονται παρακάτω:

Αρχικά, ο έλεγχος θα ισχύει μόνο για το εγχώρια παραχθέν προϊόν, αν και η πρόθεση είναι να ακολουθήσει, μετά από την εφαρμογή του σχεδίου, πρόταση για ανάλογη συμμόρφωση των εισαγόμενων προϊόντων. Υπεύθυνη εφαρμογής του σχεδίου θα είναι μια Επιτροπή, πιο πιθανόν καλλιεργητών και κάποιων παραγωγών, με συμμετοχή ενός αρμόδιου αντιπροσώπου από τον δημόσιο τομέα. Η Επιτροπή θα κληθεί να καθιερώσει ποιοτικά πρότυπα και μεθόδους ελέγχου, να καθορίσει τους βαθμούς ελαιολάδου και τους όρους ετικετοποίησης και συσκευασίας, να αξιολογεί, να ελέγχει τις επιθεωρήσεις και τις πιστοποιήσεις «συμμόρφωσης» του ελαιολάδου (αρχικά του εγχώριου) που πωλείται στις ΗΠΑ.

Το κόστος αξιολόγησης ως τώρα υπολογίζεται σε 0,35 δολάρια/γαλόνι (περίπου 900.000\$ ετησίως), με το ανωτέρω ποσό να χρησιμοποιείται για μελέτες και έρευνες που στοχεύουν στη βελτίωση των ποιοτικών προτύπων και των αγορών για το εγχώριο ελαιόλαδο. Το σχέδιο προβλέπει μόνο τρεις βαθμούς ελαιολάδου:

i) Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο

ii) Ελαιόλαδο

iii) Μη βρώσιμο ελαιόλαδο χωρίς περαιτέρω επεξεργασία

Οι κανονισμοί ετικετοποίησης θα απαγορεύουν τη χρήση των ακόλουθων όρων: Pure, Light, Extra Light, ενώ η συσκευασία θα πρέπει να έχει γίνει εντός δύο ετών και να

υποστηρίζεται από τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως τον δείκτη οξειδωτικής σταθερότητας ελαίου και λιπαρού οξέος και το αντιοξειδωτικό περιεχόμενο.

Γενικά, απαιτείται δειγματοληπτικός έλεγχος και για το εγχώριο προϊόν με τα απαιτούμενα κεφάλαια θα προέρχονται από τις αξιολογήσεις. Εάν και όταν οι εισαγωγές υπαχθούν στους συγκεκριμένους κανονισμούς, οι εισαγωγείς θα καταβάλλουν τις αμοιβές επιθεώρησης στο USDA (αύξηση των δαπανών και επακολούθως της τιμής του προϊόντος), ενώ συχνά αναφέρονται και χρονικές καθυστερήσεις. Σημειώνεται ότι το εν λόγω σχέδιο νόμου που προτείνουν οι Αμερικανοί ελαιοπαραγωγοί για το ομοσπονδιακό μάρκετινγκ (εμπορία), θέτει υψηλότερα πρότυπα ποιότητας, επαναπροσδιορίζει τις κατηγορίες του ελαιολάδου και εισηγείται νέους ελέγχους για το ελαιόλαδο που παράγεται στις ΗΠΑ αντίθετους προς τις διεθνείς σταθερές όπως καθορίζονται από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (IOC), περιλαμβανομένων των δύο απορριφθεισών χημικών εξεταστικών μεθόδων του (PPPs και DAGs) και της οργανοληπτικής ανάλυσης.

Οι Καλιφορνέζοι παραγωγοί επιμένουν στην καθιέρωση κανονισμών ώστε να ελέγχεται απόλυτα η ποιότητα του ελαιολάδου, με ιδιαίτερη αναφορά στην αναγκαιότητα καθιέρωσης οργανοληπτικού ελέγχου για εξακρίβωση της ποιότητας του εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου σε κλίμακα 100%. Ακόμα, συζητούν για το αν θα πρέπει να συμπεριληφθεί ή όχι στις προδιαγραφές ο δείκτης «φρεσκάδας» (freshness). Η προϋπόθεση του «φρέσκου» αναπόφευκτα δίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε εγχώρια παραγωγή, εφόσον το προϊόν διατίθεται άμεσα, γεγονός το οποίο δεν ισχύει στην περίπτωση του εισαγόμενου για ευνόητους λόγους (περιλαμβανομένων των επιπλέον καθυστερήσεων που θα δημιουργηθούν, σύμφωνα με προτεινόμενους κανονισμούς σε τελωνεία). Η οργανοληπτική μέθοδος, σύμφωνα με το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου, δείχνει μία μικρή απόκλιση κατά τη μέτρηση της ποιότητας του εισαγόμενου εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου.

Σημειώνεται εν προκειμένω, ότι η αμερικανική παραγωγή ελαιολάδου μακράν δεν μπορεί να καλύψει την εγχώρια κατανάλωση και οι ίδιοι οι παραγωγοί γνωρίζουν ότι εξαρτώνται από τις εισαγωγές προκειμένου δημιουργηθεί αγορά ελαιολάδου, γεγονός που διχάζει την εν λόγω κοινότητα ως προς την υιοθέτηση της κατάλληλης στρατηγικής για τις εισαγωγές. Η τιμή του εισαγόμενου ελαιολάδου έχει μειωθεί σημαντικά, οπότε και οι Καλιφορνέζοι παραγωγοί, προκειμένου να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί, επικεντρώνονται στο εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο που κοστίζει ακριβότερα. Αμφισβητούν ουσιαστικά τη φρεσκάδα του εισαγόμενου ελαιολάδου και τη σωστή σήμανση (labeling) του «εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο». Υπάρχει επίσης μια μικρή παραγωγή στην πολιτεία της Γεωργίας, αλλά η καλιφορνέζικη βιομηχανία είναι αυτή που μπορεί ουσιαστικά να επηρεάσει την πολιτική ηγεσία.

Η βιομηχανία ελαιολάδου της Καλιφόρνια είχε πιέσει επιτυχώς την Επιτροπή Αγροτικών Θεμάτων της Βουλής να προβλέψει στο σχέδιο του Αγροτικού Νόμου τη συμπερίληψη του ελαιολάδου στον κατάλογο εκείνων των προϊόντων που μπορεί να υπόκεινται σε κανονισμούς προώθησης στην αγορά (marketing order-section 8e: a marketing order cannot be issued if a product is not listed in this AAA). Αντιθέτως, το σχέδιο της αντίστοιχης Επιτροπής της Γερουσίας δεν περιελάμβανε καμία αναφορά στο ελαιόλαδο. Ειδικότερα, η Νέα Υόρκη αντιτάσσεται δεδομένου ότι υπάρχουν στην περιοχή πολλά εμφιαλωτήρια, καθώς μεγάλος όγκος ελαιολάδου εισάγεται χύδην από την ΕΕ και πιθανή «παρακώλυση» του συγκεκριμένου εμπορίου θα έπληττε την αγορά. Πάντως, βάσει των

προβλεπόμενων διαδικασιών, το εν λόγω σχέδιο έπρεπε πρωτίστως να συζητηθεί και να ψηφιστεί στην ολομέλεια της Βουλής και στη συνέχεια στη Γερουσία και να αποφασίσουν από κοινού για την τελική μορφή του σχεδίου (Conciliation conference).

Τελικά, στις 20/6/2013 η συνάντηση της Ολομέλειας υπερψήφισε πρόταση τροποποίησης παρ.10010 υποβληθείσα από Rep. Gibson [amendment #45 to the Farm Bill. H.R. 1947 NY/ n.45 Version 1 Gibson (NY), Grimm (NY), Hanna (NY), Maloney, Sean (NY), Collins, Chris (NY)], για εξαίρεση του ελαιολάδου από τον κατάλογο εκείνων των προϊόντων που μπορεί να υπόκεινται σε κανονισμούς προώθησης στην αγορά, με άλλα λόγια εισαγωγικούς περιορισμούς και τελικώς υιοθετήθηκε η συγκεκριμένη εκδοχή του κειμένου της Επιτροπής Αγροτικών Θεμάτων της Γερουσίας.

Όμως, η Βουλή απέρριψε το εν λόγω σχέδιο του Αγροτικού νόμου (20/6/2013, με 234 ψήφους έναντι 195), κυρίως λόγω διαφωνίας των Ρεπουμπλικάνων σχετικά με το ύψος των περικοπών των προγραμμάτων διατροφής⁶⁴. Αυτό σημαίνει, ότι τεχνικά το κείμενο είναι «ανοικτό» σε αλλαγές, αλλά ο κίνδυνος επαναφοράς διάταξης που να περιλαμβάνει το ελαιόλαδο στον κατάλογο εκείνων των προϊόντων που μπορεί να υπόκεινται σε κανονισμούς προώθησης στην αγορά- εισαγωγικούς περιορισμούς- έχει, επί του παρόντος, απομακρυνθεί.

11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι ΗΠΑ βρίσκονται μεταξύ των μη παραδοσιακών χωρών -παραγωγών ελαιολάδου που ανταποκρίθηκαν άμεσα στην αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης του προϊόντος. Παρόλο που η παραγωγή ελαιολάδου των ΗΠΑ παραμένει μικρή σε παγκόσμια κλίμακα, έχει επιδείξει αξιοσημείωτη αύξηση τα τελευταία χρόνια. Μεταξύ των ετών 2007 και 2017, η αμερικάνικη παραγωγή⁶⁵ ανήλθε από 2.000 μετρικούς τόνους (mt) σε 15.984,37 mt. Ωστόσο, πρόσφατα οι επενδύσεις στην αμερικάνικη παραγωγή ελαιολάδου έχουν επιβραδυνθεί τόσο λόγω της φθίνουσας πορείας της τιμής του προϊόντος παγκοσμίως, όσο και από τη διαδεδομένη θεώρηση μεταξύ των αμερικανών παραγωγών ότι η ανταγωνιστική τους θέση στην εγχώρια αγορά απειλείται από την έλλειψη υποχρεωτικού ρυθμιστικού πλαισίου.

Το ελαιόλαδο δεν αποτελεί συστατικό της παραδοσιακής αμερικανικής διατροφής και η κατανάλωσή του απέχει μακράν από τις ποσότητες που καταναλώνουν οι Αμερικανοί στα πλέον διαδεδομένα στις ΗΠΑ έλαια, όπως είναι το σογιέλαιο και το λάδι canola. Εντούτοις, η κατανάλωση ελαιολάδου στις ΗΠΑ αναπτύσσεται ραγδαία, ενώ αντίθετα τα υπόλοιπα έλαια παρουσιάζουν πτωτική τάση. Το 2017 οι ΗΠΑ κατείχαν την τρίτη θέση παγκοσμίως, καταναλώνοντας περίπου το 11% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου⁶⁶.

Οι προκλήσεις στην αγορά ελαιολάδου στις ΗΠΑ είναι τεράστιες, αν αναλογιστεί κανείς το μέγεθος και τα επίπεδα κατανάλωσης του πληθυσμού της χώρας. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών που παράγουν και εξάγουν ελαιόλαδο στις ΗΠΑ έχει τα τελευταία έτη ενταθεί και ο μεσογειακός τρόπος διατροφής, ο οποίος στηρίζεται σημαντικά στο υπό εξέταση προϊόν, εισχωρεί όλο και περισσότερο στα νοικοκυριά των ΗΠΑ.

Η μοναδικότητα της αγοράς κάθε χώρας παραγωγού, σε όρους διαδραστικότητας μεταξύ της

⁶⁴ Supplemental Nutrition Assistance Program/ SNAP, <http://www.fns.usda.gov/snap>

⁶⁵ Olive Oil Times, *Wildfires Not Expected to Impact Record Olive Oil Production in California, October 2017*, <https://www.oliveoiltimes.com/olive-oil-business/north-america/wildfires-record-production-california/59378>

⁶⁶ International Olive Oil Council, *November 2016, World Olive Oil Figures*, <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>

παραγωγής, της κατανάλωσης, των καναλιών διανομής και της καταναλωτικής γνώσης, μπορεί να αναδειχθεί κρίσιμη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όχι μόνο στην αγορά των ΗΠΑ, αλλά και διεθνώς. Οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο της διατροφής γενικά και εστιάζουν στην εξωστρέφεια του ελαιολάδου, οφείλουν να αναδείξουν τη μοναδικότητα των προϊόντων τους.

Η βασική ανταγωνίστρια χώρα εισαγωγέας ελαιολάδου στις ΗΠΑ είναι η Ιταλία. Το ιταλικό ελαιόλαδο στην αντίληψη των περισσότερων καταναλωτών στις ΗΠΑ αντιπροσωπεύει την αυθεντικότητα και την ποιότητα, αν και τα τελευταία χρόνια έχει κλονιστεί η αξιοπιστία του στο καταναλωτικό κοινό, έπειτα από αρκετά κρούσματα νοθείας, τα οποία και έγιναν γνωστά.

Παρόλ' αυτά αποτελεί συχνό φαινόμενο το γεγονός ότι πολλές μάρκες χρησιμοποιούν επί τούτου ιταλικές λέξεις ή εικόνες για να προωθήσουν τα προϊόντα τους στην αγορά. Οι περισσότεροι καταναλωτές στις ΗΠΑ δεν γνωρίζουν ότι οι ετικέτες που αναγράφουν «συσκευασμένο στην Ιταλία» και «προϊόν Ιταλίας» δεν αποκαλύπτουν ότι πρόκειται για εισαγόμενο από διάφορες χώρες ελαιόλαδο με προσμίξεις. Επομένως, χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια ανάδειξης της ποιότητας του ελληνικού ελαιολάδου, με σκοπό την μεταστροφή της γνώμης του καταναλωτικού κοινού και την ενίσχυση της γνώσης των καταναλωτών για το παραπάνω προϊόν.

Τα δύο κυριότερα μειονεκτήματα του ελληνικού συστήματος παραγωγής ελαιολάδου είναι το υψηλό κόστος παραγωγής αλλά και η απουσία διαφοροποίησης του προϊόντος, που οδηγεί σε συνεχή υπέρ-εξάρτηση από τις χύδην εξαγωγές.

Η επιταγή της ραγδαίως αναπτυσσόμενης βιομηχανίας των καταναλωτικών αγαθών είναι «Καινοτομία ή Θάνατος», κάτι που δεν επιτρέπεται να αγνοήσει η βιομηχανία του ελαιολάδου. Η ανάγκη για καινοτομία είναι εμφανής στα ελληνικά προϊόντα ελαιολάδου, με σκοπό να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των καταναλωτών και της αγοράς. Οι καινοτόμες συσκευασίες μπορούν να υπερκεράσουν ανταγωνίστριες μάρκες και να στοχεύσουν στην κάλυψη της ανάγκης των καταναλωτών των ΗΠΑ για πρακτικότητα και ευκολία στην χρήση του προϊόντος. Ορισμένα τέτοια παραδείγματα αναφέρονται ενδεικτικά παρακάτω:

- ❖ Η εταιρεία Crisco προσφέρει το ελαιόλαδο με ενσωματωμένο καπάκι/μεζούρα, το οποίο μετράει την επιθυμητή ποσότητα και δίνει τη δυνατότητα το υπόλοιπο ελαιόλαδο να μπορεί να διοχετευτεί ξανά στο δοχείο. Η συσκευασία αυτή θεωρείται ιδανική για το ελαιόλαδο, καθώς ενθαρρύνει την κατανάλωση «2 κουταλιών της σούπας ημερησίως» βοηθώντας τον καταναλωτή στη μέτρηση της ακριβούς ποσότητας.
- ❖ Η εταιρεία Santini προσφέρει το ελαιόλαδο συσκευασμένο μαζί με ένα στόμιο εκροής, το οποίο εφαρμόζεται στο μπουκάλι (κάτι που το καθιστά ιδιαίτερα δημοφιλές στο καταναλωτικό κοινό). Μια εξίσου δημοφιλής επιλογή θα ήταν η συσκευασία να συνοδεύεται από μικρό πιάτο για σερβίρισμα του ελαιολάδου ως dip.
- ❖ Η εταιρεία Colavita προσφέρει μια πολυσυσκευασία μικρών μπουκαλιών με διάφορες γεύσεις ενθαρρύνοντας τους καταναλωτές να δοκιμάσουν περισσότερες ποικιλίες του προϊόντος. Στις περισσότερες κατηγορίες προϊόντων η προσφορά ποικιλίας τείνει να αυξάνει την κατανάλωσή τους.
- ❖ Μια πολύ πρακτική ιδέα θα μπορούσε να είναι η συσκευασία του ελαιολάδου να συνοδεύεται από κουτί με καρυκεύματα. έτσι ώστε το προϊόν να είναι έτοιμο προς χρήση σε ζυμαρικά, ψωμί κλπ., κάτι που θα προσέγγιζε πολλούς καταναλωτές που αναζητούν την ευκολία. Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο μέσος Αμερικανός καταναλωτής δίνει μεγάλη έμφαση σε συσκευασίες που προσφέρουν έτοιμες και γρήγορες λύσεις στις καθημερινές διατροφικές του ανάγκες.
- ❖ Η προσφορά ελαιολάδου, εμπλουτισμένου με διάφορες γεύσεις όπως λεμόνι, πορτοκάλι, βασιλικό

κ.α., διατίθενται προς το παρόν μόνο σε καταστήματα gourmet. Θα μπορούσαν όμως να εξελιχθούν και να διατίθενται πιο μαζικά, κάτι που θα είχε απήχηση στους καταναλωτές στις ΗΠΑ, που είναι ως επί το πλείστον πρόθυμοι να δοκιμάσουν νέες εκλεπτυσμένες γεύσεις.

- ❖ Η εταιρεία Clemente προσφέρει εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο σε πήλινα δοχεία, πολλαπλών χρήσεων και μάλιστα με επιλογή δύο χρωματικών αποχρώσεων. Η εν λόγω συσκευασία περιέχει 500 ml προϊόντος και πωλείται έναντι 14,99 \$ (\$29,98/λίτρο).

Το τρίπτυχο «ποιότητα – τιμή – συσκευασία» και το σημείο ισορροπίας των τριών αυτών παραμέτρων χρειάζεται να κατακτήσει ο Έλληνας εξαγωγέας ελαιολάδου. ώστε να εδραιωθούν τα προϊόντα του στη συνείδηση των Αμερικανών καταναλωτών και να κατορθώσουν να σταθούν διαχρονικά στην αγορά των ΗΠΑ. Η ανάδειξη της ποιότητας και της ποικιλίας του εν λόγω ελληνικού προϊόντος, σε συνδυασμό με την προσφορά μιας πρακτικής και εύκολης συσκευασίας σε προσιτή τιμή, θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για την περαιτέρω διείσδυση των ελληνικών εξαγωγών στην πολλά υποσχόμενη αγορά των ΗΠΑ.

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ – ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ - ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

DELAWARE, DISTRICT OF COLUMBIA, GEORGIA, KENTUCKY, MARYLAND, NORTH CAROLINA, SOUTH CAROLINA, TENNESSEE, VIRGINIA, WEST VIRGINIA

Eastland Food Corp.

Jessup, Maryland
Tel1: 4103810710 Tel2: 8006450769
Fax: 4103816188
Website: www.eastlandfood.com

Foster Fine Foods. LLC

Atlanta, Georgia
Tel: 4044056089 Fax: 4049635037
Website: www.fosterfinefoods.com

FSD International

2451 Cumberland Parkway, Suite 3443,
Atlanta, Georgia, 30339
Tel: 7109888801 Fax: 7109888804
Website: www.FSDintl.com

Atlanta Foods International

255 Spring Street SW,
Atlanta, Georgia, 30303
Tel: 4046881315 Toll Free: 8009666172
Fax: 4042236637
Website: www.atlantafoods.com

Caviar & Caviar

5527 N Nob Hill Road,
Sunrise, Florida, 33351-4708
Tel: 9547464423 Fax: 9547484423
Website: www.caviarmerchant.com

Marky's

1000 NW 159th Drive,
Miami, Florida, 33169
Tel: 3057589288 Fax: 3057580008
Website: www.markys.com

Mediterranean Gourmet

Box 1016, Ashton, Maryland, 20861
Tel: 5712126755 Fax: 7039531903

Rondo Specialty Foods Ltd.

New Castle, Delaware
Tel1:4162535554 Tel2: 8007246636
Fax: 8008767971
Web Site: www.rondofoods.com

Miguel & Valentino - Scout Marketing

Lorton, Virginia
Tel: 3019861470 Fax: 3019869277
Web Site: www.scoutmarketingllc.com

Ciao Imports

2805 North Commerce Parkway,
Miramar, Florida, 33025
Tel: 8662490400 Fax: 8663538866
Website: www.ciaoimports.com

Mario Camacho Foods, LLC

2502 Walden Woods Drive,
Miami, Florida, 33566-7167
Tel: 8133054534 Fax: 8133054545
Website: www.mariocamachofoods.com

Euro-USA

44901 Falcon Place, #104,
Sterling, Virginia, 20166
Tel: 7034305616 Fax: 7034355272
Website: www.EuroUSA.net

Sam Mills US, LLC

200 Knuth Road, Suite 244,
Boynton Beach, Florida, 33436
Tel: 5615720510 Fax: 5615720511
Website: www.sammills.eu

Sandy Butler Group

17650 San Carlos Boulevard,
Fort Myers Beach, Florida, 33931
Tel: 239.482.6765 Fax: 239.333.0481
Website: www.sandybutlergroup.com
Email: jerome@sandybutlergroup.com
Office direct: 2393221489 Mobile: 2393576162

ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

Unity Brands Group LLC

Saint Augustine, Florida
Tel: 9049408975
Fax: 8668789306
Website: www.unitybrandsgroup.com

Euro-USA

Sterling, Virginia
Tel: 7034305616
Toll Free: 8008995616
Fax: 7034355272
Website: www.EuroUSA.net

AGENTS ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

Registrar Corp.

Hampton, Virginia
Tel: 7572240177
Fax: 7572241079
Website: www.registrarcorp.com

The National Sales Group

Henderson, Kentucky
Tel: 2708267413
Fax: 2708267414
Website: www.thenationalsalesgroup.com

ΜΕΣΑΖΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

American Gourmet Foods. Inc

Distributor
3525 V Street, NE Washington,
Washington DC, 20018
Tel: 2025261999 Fax: 2025262433
E-mail: info@americangourmetfoods.com
Website: www.americangourmetfoods.com

Daprano & Company

Importer
P.O. Box 49228 Charlotte,
North Carolina, 28277
Tel: 7049270590 Fax: 7049270591
E-mail: sales@daprano.com
Website: www.daprano.com

Bouffard Trading and Investment Corp.

Importer
2800 South Orange Blossom Trail,
Orlando, Florida, 32805
Tel: 4072442884 Fax: 4074793859
E-mail: info@bouffardgourmet.com

Eleftheria Inc.

Importer
8024 Glenwood Avenue Suite 205 Raleigh, North
Carolina, 27612
Tel: 9196769980 Fax: 9196764547
E-mail: contact@eleona.com

Dalmatia Imports Inc.

Distributor
28 West Flagler Street, 10th Floor ,
Miami, Florida, 33130
Tel: 3053720500 Fax: 3053729999
E-mail: nebchupin@hotmail.com
Website: www.dalmatiainports.com

Flora Foods. Inc.

Distributor
1371 Southwest 8th Street,
Pompano Beach. Florida 33069
Tel: 9547853100 Fax: 9547852353
E-mail: flora@florafoods.com
Website: www.florafoods.com

Hafner U.S.A., Inc.*Importer*

4609 Lewis Road Stone Mountain,
Georgia, 30083

Tel: 6784060101 Fax: 6784069222

E-mail: pieshells@hafner.com

Website: www.hafner.com

Olive Tree Marketing International. Inc.*Importer*

1005 Shore Lane,
Miami Beach, Florida, 33141

Tel 1: 3057883093 Tel 2: 3057254116

Fax: 3059493910

E-mail: sales@olivetreemarketing.com

Website: www.olivetreemarketing.com

Monastero Co.*Importer*

43766 Trade Center Place, Suite 105, Sterling,
Virginia, 20166

Telephone: 7035446312 Fax: 7035446310

E-mail: houtan@protocolusa.net

La Compagnia Dell'Olio. Inc./dba Vino e Olio*Importer*

20815 NE 16th Avenue, Unit B -18,
Miami, Florida, 33179

Tel: 3056551142 Fax: 3056551148

E-mail: costantino@vinoeolio.com

Website: www.vinoeolio.com

Oliva Verde USA*Importer*

7413 Six Forks Road, Suite 157, Raleigh,
North Carolina, 27615

Tel: 9197903803 Fax: 9198441050

E-mail: leila@olivaverdeusa.com

Website: www.olivaverdeusa.com

Olive Tree Imports*Importer*

P.O. Box 2595, 13644 Cotesworth Court, Huntersville,
North Carolina, 28070

Tel: 7049477654 Fax: 7049477654

E-mail: tmeletiou@olivetreeimports.com

Website: www.olivetreeimports.com

Sardimar*Importer*

1551 NW 82nd Avenue, Suite 506-022,
Miami, Florida, 33126

Tel: 5062047676 Fax: 5062047700

E-mail: info@tonninotuna.com

Web Site: www.tonninotuna.com

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ DELICATESSEN /GOURMET
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

Italia Casa

Estero, Florida
Tel: 2393900643

Charlotte, North Carolina
Tel: 7043340001

Keystone Stacom. Inc.

Fort Myers, Florida
Tel: 2393221489

Kacies Deli

Glen Burnie, Maryland
Tel: 3012495630

Delicias De Espana. Inc.

Miami, Florida
Tel: 3056694485

Adams 7th St Market

ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΩΝ

Whole Foods Market

(470 καταστήματα)

Website: www.wholefoodsmarket.com

Wegmans Food Markets

(95 καταστήματα)

Website: www.wegmans.com

Trader Joe's

(474 καταστήματα)

Website: www.traderjoes.com

The Fresh Market

(176 καταστήματα)

Website: www.thefreshmarket.com

Safeway

(2.200 καταστήματα)

Website: www.safeway.com

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

The American Institute of Food Distribution (THE FOOD INSTITUTE)

Tel: 2017915570 ext. 16

Fax: 2017915222

Website: www.foodinstitute.com

The Food Institute Member Links

Website: www.foodinstitute.com/memlinks.cfm

(Υπάρχει αλφαβητική κατηγοριοποίηση εκατοντάδων μελών του φορέα: εισαγωγέων, διανομέων και αντιπροσώπων τροφίμων της αμερικανικής αγοράς.)

International Foodservice Distributors Association

Website 1: www.ifdaonline.org

Website 2: www.ifdaonline.org/sitemap.html

Στην ενότητα "Industry Links", όπου υπάρχει κατάλογος διανομέων-μελών του φορέα.

National Association for the Specialty Food Trade

Website 1: www.specialtyfood.com/do/Home

Website 2: www.specialtyfood.com/do/finder/Search

(Για την αναζήτηση εισαγωγέων/διανομέων/ αντιπροσώπων με κατάλληλες επιλογές όπως για παράδειγμα για συγκεκριμένα προϊόντα) στα πεδία της μηχανής αναζήτησης.)

American Importers Association. Inc. (AIA)

E-mail: information@americanimporters.org

Website: www.americanimporters.org

(Ο παραπάνω φορέας παρέχει βάση δεδομένων εισαγωγέων σε CD- ROM, έναντι αντιτίμου)

National Association of Wholesalers-Distributors

E-mail: naw@nawd.org

Website: www.naw.org

North American Olive Oil Association

Tel: 7329223008.

Fax.: 7329223590

E-mail: info@afius.org

Website: naooa.mytradeassociation.org

WASHINGTON

Greek Spot

11th St, NW,
Washington, DC
Tel: (202) 265-31182017

Astor Restaurant

Columbia Rd, NW,
Washington, DC
Tel: 745-74951829

DC Cafe

P St NW,
Washington, DC
Tel: (202) 887-58192035

Port of Piraeus Market

21st St, NW,
Washington, DC
Tel: (202) 833-33381155

Veranda

P St NW,
Washington, DC
Tel: (202) 234-68701100

Zorba's Cafe

20th St , NW,
Washington, DC
Tel: (202) 387-85551612

Parthenon Restaurant

Connecticut Ave NW,
Washington, DC
Tel: 966-76005510

Kellari Taverna

K St, NW,
Washington, DC
Tel: (202) 535-52741700

Legend Restaurant

P St NW,
Washington, DC
Tel: (202) 296-23332157

Kapnos

2201,14th St, NW,
Washington, DC, 20009
Tel: 202-234-5000
Website: <http://kapnosdc.com>

MARYLAND

Black Olive

814 S Bond St, Baltimore, MD, 21231
Tel: (410) 276-7141
Website: www.theblackolive.com

Samos

600 Oldham St, Baltimore, MD, 21224
Tel: (410) 675-5292
Website: samosrestaurant.com

Restaurant Cava

9713 Traville Gateway Dr, Rockville, MD, 20850
Tel: (301) 309-9090
Website: www.cavamezze.com

Ikaros Restaurant

4805 Eastern Ave, Baltimore, MD, 21224
Tel: (410) 633-3750
Website: www.ikarosrestaurant.com

Mykonos Grill

121 Congressional Ln, Rockville, MD, 20852
Tel: (301) 770-5999
Website: mykonosgrill.com

Greek Village Carry Out

8059 Liberty Rd, Windsor Mill, MD, 21244
Tel: (410) 922-5200

Greek Village Restaurant

13476 New Hampshire Ave, Silver Spring, MD,
20904

Tel: (301) 879-2877

Website: www.greek-village-restaurant.com

Athens Grill

9124 Rothbury Dr, Montgomery Village, MD
20886 Tel: (301) 975-0757

Website: www.athensgrill.com

Athens Restaurant

425 S Jefferson St., Frederick, MD, 21701

Tel: (301) 694-3344

Website: www.athensoffrederick.com

Trapezaria

11 N Washington St, Rockville, MD, 20850

Tel: (301) 339-8962

Website: <http://www.trapezariarockville.com>

VIRGINIA**Cellar Restaurant**

302 N Main St.,
Blacksburg, VA, 24060

Tel: 5409530651

Website: www.the-cellar.com

Taverna Cretekou

818 King St,
Alexandria, VA, 22314

Tel: 7035488688

Website: www.tavernacretkou.com

Crazy Greek

1903 Staples Mill Rd.,
Richmond, VA, 23230

Tel: 8043553786

Greek Taverna

6828 Old Dominion Dr.,
McLean, VA, 22101

Tel: 7035560778

Website: www.thegreektaverna.com

Mykonos Greek Restaurant & Catering

1810 Michael Faraday Dr.,
Reston, VA, 20190

Tel: 7036890060

Website: www.mykonosreston.com

Basils Greek Restaurant & Carry Out

3107 W Cary St.,
Richmond, VA, 23221

Tel: 8042577277

ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

HB HUNTER

William Barrett (President)

2842 CROMWELL RD,
NORFOLK, VA, 23509

Tel: 8004468314

Fax: 7576642374

Email: info@hbhunter.com

Website: www.hbhunter.com

PRIMA FOODS

Costas Bouyoukas (President)

51 KANE STR. ,
BALTIMORE, MD, 21224

Tel: 4106335500

Fax: 4106337335

VIGO IMPORTING Co.

Tony Jr. Alessi (Int'l Import)

4701 W. COMMANCHE AV
TAMPA, FL, 3614

Tel: 8138843491

Fax: 8138847139

Cheney Bros Inc

Byron C Russell (President)
1 Cheney Way,
West Palm Beach, FL, 33404
Tel: 5618454700
Website: www.cheneybrothers.com

Southern Wine & Spirits Of America Inc

Harvey R Chaplin (CEO)
1600 NW 163rd St
Miami, FL, 33169
Tel: 3056254171
Website: www.southernwine.com

Goya Foods Inc

1900 NW 92nd Ave
Miami, FL, 33172
Tel: 3055923150
Website: www.sazongoya.com

Palm Bay International Inc

David Taub (President)
301 Yamato Rd Ste 1150
Boca Raton, FL, 33431
Tel: 5613629642
Website: www.palmbay.com

Gourmet Foods Inc

Maurizio Dibenigno (President)
7520 D FULLERTON ROAD
Springfield, VA, 22153

Northeast Sales Distributing Inc

Frank F Sinkwich Jr (President)
840 Ronald Wood Rd
Winder, GA, 30680
Tel: 6789637700

Conchita Foods Inc

Sixto L Ferro(President)
9115 NW 105th Way
Miami, FL, 33178
Tel: 3058889703
Website: www.conchita-foods.com

Vigo Importing Company

Anthony Alessi (Sr President)
4701 W Comanche Ave
Tampa, FL, 33614
Tel: 8138843491
Website: www.vigoalessi.com

Bs & T International Development Lc

13100 NW 113TH Avenue Road
Miami, FL, 33178
Tel: 3054779809
Fax: 3054779819

American Lubrication Equipment Corporation

Franklin C Eck (Jr President)
11212A McCormick Road, PO Box 1350
Hunt Valley, MD, 21031
Tel: 4102529300
Website: www.americanlube.com

Marathon Foods Inc

Paul Manolakos (President)
1520 Neptune Dr Ste B Ste C
Boynton Beach, FL, 33426
Tel: 5617314440
Fax: 5617314439

Tienda Inc

Donald B Harris (President)
3601 La Grange Pkwy 200
Toano, VA, 23168
Tel: 7575669606
Website: www.tienda.com

Allied International Corporation Of Virginia

Kelly K Akhavan (Chairman of the Board)
101 Dover Rd Ne Ste 2
Glen Burnie, MD, 21060
Tel: 4104244003

Nino Wholesale Inc

Antonio L Di Fede (Chairman of the Board)
2201 SW 31ST Ave
Hallandale, FL, 33009
Tel: 3057700744

Pompeian Inc

Bill Monroe (CEO)
 4201 Pulaski Hwy
 Baltimore, MD, 21224
 Tel: 4102766900
 Fax: 4102763764

Prime Line Distributors Inc

Gianni Landi (President)
 3850 N 29th Ter Ste 108
 Hollywood, FL, 33020
 Tel: 9549254500

Cvl International Trade Corp

Carmine Landi (President)
 429 N 26th Ave
 Hollywood, FL, 33020
 Tel: 9549235972
 Website: www.cvlcorp.com

Lucini Italia Co

Renee Frigo President
 1441 Brickell Ave
 Miami, FL, 33131
 Website: www.lucini.com

Sponges Direct Inc

1466 L AND R Indus Blvd
 Tarpon Springs, FL, 34689
 Tel: 7279439498
 Website: www.spongesdirect.com

Ad Maiora Llc

3680 NW 73RD St
 Miami, FL, 33147
 Tel: 3056960235

Petra Wholesale And Bakery Inc

6558 Beach Blvd
 Jacksonville, FL, 32216
 Tel: 9047229393

Axiom Enterprises Llc

4142 Ogletown
 Newark, DE, 19713
 Tel: 5149040978

Manzo Food Sales Incorporated

10815 NW 33RD St
 Miami, FL, 33172
 Tel: 3055992066

*ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ*

MCCORMICK & COMPANY INCORPORATED

Alan D Wilson. (CEO-President)
 18 Loveton Cir
 Sparks, MD, 21152-9202
 Tel: 4107717301
 Fax: 4107717462
 Website: www.mccormick.com

TREE OF LIFE INC

Walter Hill (Vp Sales & Marketing)
 405 Golfway West DR
 St Augustine, FL, 32095-8839
 Tel: 9049402100
 Fax: 9049402553
 Website: www.treeoflife.com

EL NORTENO'S DISTRIBUTOR CORP

Maibeli Valdes (President)
 8655 NW 66th St
 Miami, FL, 33166
 Tel: 3055974454

MANZO FOOD SALES INCORPORATED

Gennaro Manzo (Principal)
 10815 NW 33RD St
 Miami, FL, 33172-2188
 Tel: 3055992066

RHEE BROS.. INC.

Syng M Rhee
 7461 Coca Cola Dr
 Hanover, MD, 21076-1490
 Tel: 4103819000 Fax: 4103814989

ITALIA LUCINI COMPANY

Renee Frigo (President)
3225 Aviation Ave Ste 602
Miami, FL, 33133-4741
Tel: 3058587200
Website: www.lucini.com

KEPIX. CORP.

Patricia Paiz (President)
9200 S DADELAND BLVD
Miami, FL, 33156-2723
Tel: 3056709292
Fax: 3056709282

YU BROTHERS. INC.

Stanley Yu (President)
11077 NW 36th Ave
Miami, FL, 33167-3711
Tel: 3056882228
Fax: 3056857500

TANG'S FAMILY CORPORATION

Tong M Tang (President)
2421 Schuster Dr
Hyattsville, MD, 20781-1122
Tel: 3013221237

PRIME LINE DISTRIBUTORS. INC.

Gianni Landi (President)
3850 N 29th Ter Ste 108
Hollywood, FL, 33020-1018
Tel: 9549254500
Fax: 9549254556

T.W. FOOD DISTRIBUTORS. INC.

Kan Yee (President)
2375 Vista Pkwy
West Palm Beach, FL, 33411-2721
Tel: 5617219333

EURO GOURMET. INC

Francesco Marra (President)
10312 Southward Dr
Beltsville, MD, 20705
Tel: 3019372888
Website: www.eurogourmet.biz

E&M CAPITAL DISTRIBUTORS. LLC

Anwar Somani (Member)
381014 WEST ST
LANDOVER, MD, 20785
Tel: 3012771026

ROMA FOOD GROUP. INC.

Fernando e (President)
8575 NW 79TH AVE STE 1A
MIAMI, FL, 33166-2188
Tel: 3058881355

ITALIA LUCINI COMPANY

Renee Frigo (President)
3225 Aviation Ave Ste 602
Miami, FL, 33133-4741
Tel: 3058587200
Website: www.lucini.com

KEPIX. CORP.

Patricia Paiz (President)
9200 S DADELAND BLVD
MIAMI, FL, 33156-2723
Tel: 3056709292
Fax: 3056709282

YU BROTHERS. INC.

Stanley Yu (President)
11077 NW 36th Ave
Miami, FL, 33167-3711
Tel: 3056882228
Fax: 3056857500

TANG'S FAMILY CORPORATION

Tong M Tang (President)
2421 Schuster Dr
Hyattsville, MD, 20781-1122
Tel: 3013221237

PRIME LINE DISTRIBUTORS. INC.

Gianni Landi (President)
3850 N 29th Ter Ste 108
Hollywood, FL, 33020-1018
Tel: 9549254500
Fax: 9549254556

LA MEJOR

Zoraida Jaen (Owner)
784 W HIGHWAY 27
LINCOLN, NC, 70473-64900

T.W. FOOD DISTRIBUTORS. INC.

Kan Yee (President)
2375 Vista Pkwy
West Palm Beach, FL, 33411-2721
Tel: 5617219333

EURO GOURMET. INC

Francesco Marra (President)
10312 Southward Dr
Beltsville, MD, 20705
Tel: 3019372888
Website: www.eurogourmet.biz

E&M CAPITAL DISTRIBUTORS. LLC

Anwar Somani (Member)
381014 WEST ST
LANDOVER, MD, 20785
Tel: 3012771026

CVL INTERNATIONAL TRADE CORP

Carmine Landi (President)
429 N 26th Ave
Hollywood, FL, 33020-4325
Tel: 9549235972
Website: www.cvlcorp.com

FACEMA INC

Mario Gallardo (Jr President)
12022 Old Baltimore Pike
Beltsville, MD, 30193-12225

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ

AMERICAN SAMOA, ALASKA, ARIZONA, CALIFORNIA, COLORADO, GUAM, HAWAII, IDAHO,
MONTANA, NEVADA ,NEW MEXICO, NOTHERNMARIANA ISLANDS, OREGON, UTAH,
WASHINGTON, WYOMING

*ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ*

Olive Musco Products Inc

17950 Via Nicolo
Tracy, CA, 95377-9767
Tel: 2098364600
Fax: 2098360518
Website: www.olives.com

Sunset Olive Oil

133 Van Norman Rd
Montebello, CA, 90640-5312,
Tel: 5629085353
Fax: 5626929203
Website: www.sunsetoliveoil.com

Olive This Olive That

304 Vicksburg St.
San Francisco, CA, 94114
Tel: 4152517520
Email address:
janel@olivethisolivethat.com
Website: www.OliveThisOliveThat.com

California Olive Ranch

1367 East Lassen Ave. Suite A-1
Chico, CA, 95973
Tel: 5308468000
Fax: 5305923275
Website: www.californiaoliveranch.com

The Olive Press

24724 Hwy 121 (Arnold Drive)
Sonoma, CA, 95476
Tel: 707939-8900 Fax: 7079391203
Website: www.theolivepress.com

Sogno Toscano US Corporate Office

Gainey Village 8977 N. Scottsdale Rd
Scottsdale, AZ, 85253
Tel: 4802811818
Website: www.sognotoscano.com

Nick Sciabica & Sons

2150 Yosemite Blvd
Modesto, CA, 95354
Tel: 2095775067
Website: www.sunshineinabottle.com

Olive Corto

P.O.Box 1706,
Lodi, CA, 95241
Tel: 2098888100
Website: www.corto-olive.com

IL Fiorello Olive Oil Co

2625 Mankas Corner Road
Fairfield, CA, 94534
Tel: 7078641529
Website: www.ilfiorello.com

Olive Bariani Oil LLC

Sacramento, CA,95829
Tel: 530-661563
Website: www.barianioliveoil.com

Amphora International, Inc.

20622 Canada Road
Lake Forest, CA, 92630
Tel: 9496090600
Website: www.amphorafoods.com

The Olive Oil Source

PO Box 1500
Santa Ynez, CA, 93460
Tel: 8059286076
Website: www.oliveoilsource.com

Olivina, LLC

Livermore, CA, 94550
Tel: 9254558710
Website: www.theolivina.com

Asquith Ojai Olive Oil

Ojai, CA, 93023
Tel: 8056465964
Website: www.ojaioliveoil.com

*ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ*

Olive Eliko Oil

Los Angeles, CA, 90045
Tel: 3106459555
Website: www.elikoliveoil.com

Olive Eleni Hellas

5601 San Leandro Street
Oakland, CA, 94621
Fax: 9252645922
Email: sales@oliveeleni.com
Website: www.oliveeleni.com

Lykovouno Olive Oil

2001 Union St #520 San Francisco
San Francisco, CA, 94123
Email address: info@lykovouno.com
Tel: 4159221810
Website: www.lykovouno.com

Bell-Carter Foods, Inc.

590 Ygnacio Valley Rd #300
Walnut Creek, CA, 94596-3889
Tel: 9252845933
Fax: 9252841289
Website: <http://www.bellcarter.com>

Melina's

San Jose, CA, 95125
Tel: 4085406916
Website: www.melinas.com

Olive Oil Lovers

Website: oliveoillovers.com

Olive Oil Source

1801 Fletcher Way
Santa Ynez, CA, 93460
Website: www.oliveoilsource.com

Pacific Choice Brands, Inc.

4667 E Date Ave
Fresno, CA, 93725-2101
Tel: 5598925365
Fax: 5592372078
Website: www.pacificchoice.com

Esteson Corporation

P.O Box 53746
San Jose, 95153-0746
Tel: 8006824705
Fax: 4085289774
Email: jim@estia.biz
Website: www.estia.biz

Olive Eliko Oil

5862 Arbor Vitae St
Los Angeles, CA, 90045-4731,
Tel: 3106459555
Website: <http://www.elikoliveoil.com>

The Olive Bar

232 E Campbell Ave
Campbell, CA, 95008-2022,
Tel: 4083701901
Website: <http://www.theolivebar.com>

Olive Oil and Beyond

210 Marine Ave Ste A
Newport Beach, CA, 92662-1275,
Tel: 9495669380
Website:
<http://www.oliveoilandbeyond.com>

QCOM Partners LLC

902 N 17th Avenue Maricopa
Phoenix, AZ, 85007
Email address: info@qcompartners.com
Tel: 6022569500
Website: <http://www.qcompartners.com>

Mani Imports

3601 Parkway Place
West Sacramento, CA, 95691
Tel: 9163731100
Fax: 9163731018
Email: info@maniimports.com
Website: www.maniimports.com/contact-us

Greek Imports

6524 Mission Street
Daly City, CA, 94014
Tel: 6509943321
Fax: 6509943323
Website: www.greekimportsinc.com

Greek Food Imports LLC

650 Fulton Ave.,
Sacramento, CA, 95825
Tel: 9164891350
Website: www.greekfoodimports.com

Fotis and Son Imports

15451 Electronic Lane
Huntington Beach, CA 92649
Tel: 7148949022
Fax: 7148942660
Website: www.fotisandsonimports.com

Fantis Foods California, Inc

13505 Marquardt Avenue
Santa Fe Springs, CA, 90670
Tel: 5626230101
Fax: 5626230023
Website: www.fantisfoods.com

Zoe Food and Beverage

6305 Riverdale St.
San Diego, CA, 92101
Tel: 8885285553
Website: www.zoefandb.com

Veronica Foods

1991 Dennison Street
Oakland, CA, 94606
Tel: 5105356833
Fax: 5105322837
Website: www.evolveoil.com

Olive Oil Lovers

Phone: 8553728200
Email: help@oliveoillovers.com
Website: www.oliveoillovers.com

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ALABAMA, CONNECTICUT, MAINE, MASSACHUSETTS, MISSISSIPPI, NEW HAMPSHIRE, NEW JERSEY, NEW YORK, PENNSYLVANIA, RHODE ISLAND, VERMONT, FLORIDA

*ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ*

OPTIMA FOODS

15 W. Jefryn Blvd.,
Deer Park, NY, 11729
Tel: 6312434670
Fax: 6312434681
Email: info@optimafoods.com
Website: www.optimafoods.com

FANTIS FOODS

60 Triangle Blvd.,
Carsstadt, NJ, 07072
Tel: 2019336200
Fax: 2019338797
Email: info@fantisfoods.com
Website: www.fantisfoods.com

KRINOS FOODS

1750 Bathgate Ave,
Bronx, New York, NY, 10457
Tel: 7187299000
Fax: 7183619725
Email: info@krinos.com
Website: www.krinos.com

LOUMIDIS FOODS

1270 Valley Brook Av, Unit 100B, Lyndhurst,
NJ, 07071
Tel: 2016351700
Fax: 2016351710
Email:
vlasia.anastasiou@loumidisfoods.com
Website: www.loumidisfoods.com

FOOD MATCH

575 8th Ave,
New York, NY, 10018
Tel: 2122445050
Fax: 2123345042
Website: www.foodmatch.com
Email: info@foodmatch.com

CASTELLA IMPORTS

60 Davids Drive, Hauppauge, NY, 11788
Tel: 6312315500
Email: <http://www.castella.com/About-Castella/Contact-Us.aspx>
Website: www.castella.com

HELLENIC FARMS

317 Cox Street,
Roselle, NJ, 07203
Tel: 9739818120
Fax: 9082412150/0035
Email: info@hellenicfarms.com
Website: www.hellenicfarms.com

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΣΙΚΑΓΟΥ

ARKANSAS, ILLINOIS, INDIANA, IOWA, KANSAS, LOUISIANA, MICHIGAN, MINNESOTA,
MISSOURI, NEBRASKA, NORTH DAKOTA, OHIO, OKLAHOMA, PUERTO RICO, SOUTH DAKOTA,
TEXAS, WISCONSIN

*ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΕΛΑΙΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΣΙΚΑΓΟΥ*

MARSHALLS

MARSHALL, AR, 72650
South Central Searcy County, US

GOYA FOODS OF CALIFORNIA

PROCTOR, AR, 72376
South Central, US

ZIYAD BROTHERS IMPORTING

LITTLE ROCK, AR, 72204
South Central, US

JETRO CASH AND CARRY ENTERPRISES

CASH, AR, 72421
South Central Craighead County, US

SARIVENSCO

HEBER SPRINGS, AR, 72543
South Central, US

THYSSENKRUPP ELECTRICAL ACCIAI

CASH, AR, 72421
South Central, US

WAL MART STORES

BENTONVILLE, AR, 72716
South Central Benton County, US

LA ESPA OLA MEATS

OLA, AR, 72853
South Central Yell County, US

THE OLIVE BAR

CAMP, AR, 72520
South Central, US

AXIOM ENTERPRISES

NEWARK, AR, 72562
South Central, US

SPIN A YARN RESTAURANT

WARM SPRINGS, AR, 72478
South Central Randolph County, US

ARISTON SPECIALTIES

BLOOMFIELD, IA, 52537
North Central , US

HF COORS CHINA

BLOOMFIELD, IA, 52537
North Central, US

CIBARIA INTERNATIONAL

COLUMBIA, IA, 50057
North Central, US

A DOTTA FOODS

HILLS, IA, 52235
North Central Johnson County, US

SYSCO VICTORIA

VICTOR, IA, 52347
North Central, US

MEDITERRANEAN DELICACIES

ADEL, IA, 50003
North Central Dallas County , US

NIMA USA

NAPERVILLE, IL, 60564
Central Will County, US

PHILDESCO

GRANVILLE, IL, 61326
Central, US

FOTIS AND SON IMPORTS CHICAGO

540 Windy Point Dr
Glendale Heights, IL, 60139
Central DuPage County, US
Tel: 6307901800

OLE OLE FOODS

BELLEVILLE, IL, 62220
Central Saint Clair County, US

DI CARO ENTERPRISES

MORTON IL, 61550
Central Tazewell County, US

ING O FIORENTINI

CALUMET CITY, IL, 60409
Central, US

DI CARO ENTERPRISES

PEKIN, IL, 61554
Central, US

ISOLA IMPORTS

4525 S Tripp Ave Chicago, IL, 60632
Central Cook County, US
Tel: 7733422121
Fax: 7735239064
Website: www.isolaimports.com

AKZO NOBEL FUNCTIONAL

BATAVIA, IL, 60510
Central, US

CAVANNA OLII C O

CALUMET CITY, IL, 60409
Central Cook County, US

FIORENTINI FIRENZE

MADISON, IL, 62060
Central, US

DICARO ENTERPRISES

542 S Main St North Pekin, IL, 61554
Central Tazewell County, US
Tel: 3095830067
Fax: 3093822083

INTERNATIONAL GOLDEN FOODS

BENSENVILLE, IL, 60106
Central DuPage County, US

BATTAGLIA DISTRIBUTING

2500 S Ashland Ave Chicago, IL, 60608
Central Cook County, US
Tel: 3127381111
Fax: 3127384030
Website: www.battagliafoods.com

CAVANNA OLII C O THE DELIVERY NETWORK

1000 ACCESS BLVD MADISON, IL, 62060
Central Madison County, US

ALDI BATAIVA

BATAVIA, IL, 60510
Central Kane County, US

FIORENTINI FIRENZE SPA C O

MADISON, IL, 62060
Central, US

INTERNATIONAL OLIVE OIL

MARK, IL, 61340
Central Putnam County, US

ROGERS

DAVIS JUNCTION, IL, 61020
Central, US

D M EMPORIUM IMPORTS

3014 Willow St Franklin Park, IL, 60131
Central Cook County, US
Tel: 8474555071 Fax: 8474556252

FIorentini Firenze
CALUMET CITY, IL, 60409
Central, US

PAUL RICHARDS CHERILUS
CHICAGO, IL, 60632
Central, US

SAFI GOURMENT
CHICAGO, IL, 60607
Central, US

**SALAD OILS INTERNATIONAL
CORPORATIO**
CHICAGO, IL, 60644
Central, US

SPACCANAPOLI PIZZERIA
CHICAGO, IL, 60640
Central Cook County, US

DIMITROS KALLIANIS
ZION, IL, 60099
Central Lake County, US
NELLY APONTE FLECHA
GRANVILLE, IL, 61326
Central, US

SAVOR BRANDS
MOUNT STERLING, IL, 62353
Central, US

SUPERVALU
MELROSE PARK, IL, 60160
Central, US
RUGS AND MORE WHOLESALE
3025 W 47th St Chicago, IL, 60632
Central Cook County, US
Tel: 7738901420
Fax: 7738901424

OLIVE OIL AND FRIENDS
WOODLAND, IL, 60974
Central Iroquois County, US

PETES FRESH MARKET
CHICAGO IL, 60632
Central, US

SPARTATHLON OLIVE OIL AND GRECIAN
CHICAGO, IL, 60646
Central, US

INTERNATIONAL GOLDEN FOOD
BENSENVILLE, IL, 60106
Central DuPage County, US

AYAH IMPORT AND EXPORT
BRIDGEVIEW, IL, 60455
Central Cook County, US

JOHNS IMPORTS FOODS
5515 N Northwest Hwy
Chicago, IL, 60630
Central Cook County, US
Tel: 7737921010
Website: www.johnsimportfoodsinc.com

STAR COMBUSTION SYSTEMS
NORTHBROOK, IL, 60062
Central, US

GRECO AND SONS FOOD DIST
280 WESTGATE DR
CAROL STREA, IL, 60188
Central DuPage County, US
Fax: 6308370906
Website: www.grecoandsons.com

ACCESS ENTERPRISES
CHICAGO, IL, 60638
Central, US

DGL DISTRIBUTORS
650 Anthony Trl Ste F
Northbrook, IL, 60062
Central Cook County, US
Tel: 8472911110
Website: www.dgldistributors.com

GRECO AND SONS

BARTLETT, IL, 60103
Central US

PANASONIC ELCTRIC COMPANY

OAKLAND IL, 61943
Central, US

J R CARLSON LABORATORIES

ARLINGTON HEIGHTS, IL, 60004
Central, US

NEM ADVISORS

NILES, IL, 60714
Central Cook County, US

EUROPEAN IMPORT

ARLINGTON HEIGHTS, IL, 60005
Central, US

FLYING OLIVE FARMS

INA, IL, 62846
Central, US

PYLIAN ESTATES IMPORTS

ALSIP, IL, 60803
Central Cook County, US

MICHAEL LEWIS COMPANY

LA GRANGE, IL, 60525
Central Cook County, US

WINESELLERS

NILES, IL, 60714
Central Cook County, US

BENEDETTO IMPORTS

HOMER, IL, 61849
Central, US

KAJAS IMPORTS

CHICAGO, IL, 60608
Central, US

FORTUNE FISH COMPANY

1068 Thorndale Ave
Bensenville, IL, 60106
Central DuPage County, US
Tel: 6308607100

ORTHOTIC GROUP

CHICAGO, IL, 60661
Central, US

OUTEK WILLIAM RIVERA

PEKIN, IL, 61554
Central, US

TRUONG ENTERPRISES

CHICAGO, IL, 60608
Central Cook County, US

GRECIAN DELIGHT FOODS

1201 Tonne Rd
Elk Grove Village, IL, 60007
Central Cook County, US
Tel: 8473641010
Fax: 8473641077
Website: www.greciandelight.com

UNITED IMPORT

CHICAGO, IL, 60632
Central Cook County, US

GOLDSTEIN RUTH

CRETE, IL, 60417
Central Will County, US

BINGHAM FREIGHT SYSTEMS

NILES, IL, 60714
Central, US

JEWEL GARMENT FACTORY

MELROSE PARK, IL, 60160
Central, US

ZIYAD BROTHERS IMPORTING

CICERO, IL, 60804
Central Cook, US

JAIME S PARRENO

CHICAGO, IL, 60608
Central Cook County, US

SHERATON ALBUQUERQUE UPTOWN

MELROSE PARK, IL, 60160
Central, US

BOOT CHICAGO

CHICAGO, IL, 60290
Central, US

BOOT CHICAGO

CHICAGO, IL, 60607
Central, US

KANG KEUN HO

CHICAGO, IL, 60625
Central, US

MENARD PLANO DC

PLANO IL, 60545
Central Kendall County, US

LA MAISON ORPHEE

LEE, IL, 60530
Central, US

INTERNATIONAL GOLDEN FOODS

BENSENVILLE, IL, 60007
Central, US

LA OLIVILLA DISTRIBUTION

WALNUT, IL, 61376
Central Bureau County, US

R AND V IMPORTS

13801 W Laurel Dr Lake Forest, IL, 60045
Central Lake County, US
Tel: 8478166468
Website: www.randvdeli.com

OSCAR NEWMAN

BRISTOL, IL, 60512
Central, US

OSCAR NEWMAN

CHICAGO, IL, 60610
Central, US

D G L DISTRIBUTORS

650 Anthony Trl Ste F
Northbrook, IL, 60062
Central Cook County, US
Tel: 8472911110
Website: www.dgldistributors.com

HOSPITALITY ART

ADDISON, IL, 60101
Central, US

GM WAREHOUSE

CHICAGO, IL, 60632
Central Cook County, US

NOW FOODS

BLOOMINGDALE, IL, 60108
Central DuPage County, US

THE TASSOS GROUP FKA TASSOS

F K A TASSOS LLC TWO MID AMERICA PL
VILLA PARK, IL, 60181
Central DuPage County, US

FRANKLIN BAKER

ITASCA, IL, 60143
Central, US

ACEITES ABRIL USA

LEE, IL, 60530
Central Lee County, US

MOHAMMAD MEHYAR

ORLAND PARK, IL, 60462
Central, US

NAIME ISSA GHANTOUS

PEORIA, IL, 61615
Central, US

FOODGUYS CASCAOE FRUIT MARKETING

MARK, IL, 61340
Central, US

CAMPO D ORO USA

ELMHURS, IL, 60126
Central, US

STAMNA FOODS

BARTLETT, IL, 60103
Central, US

CULINARY COLLECTIVE

LYNN IN, 47355
North East Randolph County, US

AMD OIL SALES

FRANKLIN IN, 46131
North East, US

GATNIK IMPORTS

WHITING IN, 46394
North East Lake County, US

ACESUR DE PRADO NORTH AMERICA IN

CROMWELL IN, 46732
North East, US

MIN NEW YORK

WASHINGTON IN, 47501
North East Daviess County, US

INTERNATIONAL DELICACIES

RICHMOND IN, 47374
North East, US

LUCIA ST ROSE

DALE IN, 47523
North East, US

JOSE SANTIAGO

AMO IN, 46103
North East, US

DI CARO ENTERPRISES

PEKIN IN, 47165
North East, US

SIROB IMPORTS

LINDEN IN, 47955
North East, US

JOSEPH EMMANUEL DUFAL

INDIANAPOLIS IN, 46227
North East, US

ITALFOODS

FRANCISCO IN, 47649
North East, US

SOUTHEASTERN INT L SERVICES

DALE IN, 47523
North East, US

ANGIE PRINTING SERVICES

MIAMI IN, 46959
North East, US

DEAN AND DELUCA

WICHITA KS, 67216
Central, US

JINON NIJIYA MARKET

METAIRIE LA, 70001
South East, US

BATTAGLIA DISTRIBUTING

ASHLAND LA, 71002
South East, US

ESPECIALLY PUGLIA

BUSH LA, 70431
South East Saint Tammany Parish, US

BALLATER LINO PARMIGIANI

BALL LA, 71405
South East, US

FRANCIS JOSIE MERCANTE

HAMMOND LA, 70401
South East Tangipahoa Parish, US

ZINGERMANS DELICATESSEN

422 DETROIT ST ANN ARBOR MI, 48104
North East Washtenaw County, US
Fax: 7346686025
Website: www.zingermansdeli.com

TUTS INTERNATIONAL EXPORT AND IMPORT

DEARBORN MI, 48126
North East Wayne County, US

SPRAYLAT

RAY MI, 48096
North East, US

Y S TRIMMING

DEARBORN MI, 48126
North East, US

AROMA IMPORTS

DEARBORN HEIGHTS MI, 48127
North East Wayne County, US

FREIGHT SYSTEMS INDIA

ADA MI, 49301
North East, US

CANTORO ITALIAN MARKET

LIVONIA MI, 48150
North East, US

AUTO TRUCKIB USED AUTO PARTS

RAY MI, 48096
North East, US

SAADI TRADING

DEARBORN MI, 48126
North East Wayne County, US

TEXAS OLIVE RANCH

BELLEVILLE MI, 48111
North East, US

CYNTHIA WALCOTT

MADISON HEIGHTS MI, 48071
North East, US

ROSELLIS WHOLESALE FOODS

33069 Groesbeck Hwy Fraser MI, 48026
North East Macomb County, US
Tel: 5862969780
Fax: 5862965192
Website: www.roselliwholesale.com

RITA GEORGE

DEARBORN MI, 48126
North East, US

GREAT LAKES WINES AND SPIRITS

DETROIT MI, 48227
North East, US

VICTOR O NEAL

DEARBORN MI, 48126
North East, US

MEDITERRANEAN DISTRIBUTION

ADA MI, 49301
North East Kent County, US

CEDAR GARDEN IMPORT AND EXPORT

ROMULUS MI, 48174
North East Wayne County, US

ROSSELLI WHOLESALE

FRASER MI, 48026
North East, US

CEDAR GARDEN FOOD IMPORT AND EXPORT

ROMULUS MI, 48174
North East, US

GREYSTONE TRADING DMCC

TOWER MI, 49792
North East, US

BELLA VITA SPECIALITY FOODS

NORTHVILLE MI, 48167
North East, US

M S CEDAR GARDEN FOOD IMPORT AND EXPORT

ROMULUS MI, 48174
North East Wayne County, US

MIE RADICI

LIVONIA MI, 48150
North East Wayne County, US

OLIVE OIL FROM THE FARM

BURNSVILLE MN, 55306
North Central Dakota County, US

LOG HOUSE FOODS 87

MINNEAPOLIS MN, 55420
North Central, US

RAILROAD SIGNAL INTERNATIONAL

MINNEAPOLIS MN, 55408
North Central, US

WINE COMPANY

SAINT PAUL MN, 55103
North Central, US

NEW FRANCE WINES

425 Minnehaha Ave W
Saint Paul MN, 55103
North Central, US
Tel: 6516982533
Website: www.newfrancewine.net

BOURGET IMPORTS

SAINT PAUL MN, 55121
North Central, US

GOYA FOODS

MORA MO, 65345
Central Pettis County, US

OLEA ESTATES

CHESTERFIELD MO, 63017
Central Saint Louis County, US

COSMOPOLITAN FOOD GROUP

CENTER MO, 63436
Central, US

PARIS BROTHERS

8800 Ne Underground Dr
Kansas City MO, 64161
Central Jackson County, US
Tel: 8164554188
Fax: 8164556538
Website: www.parisbrothers.com

FRIGORIFICO Y ALMACEN SOMOS

ALMA MO, 64001
Central Lafayette County, US

LIMSON CANADA

RICHMOND MO, 64085
Central, US

BYG ENGINEERING MACHINERY

KANSAS CITY MO, 64161
Central Clay County, US

NAKED COCONUTS

RICHMOND MO, 64085
Central, US

SHUI LAND

CHESTERFIELD MO, 63017
Central, US

PURE HERBAROOTS

BEACH ND, 58621

North Central Golden Valley County, US

CONTINENTAL DIE

YORK ND, 58386

North Central , US

MANFREDI BARBERA AND FIGLI

PALERMO ND, 58769

North Central Mountrail County, US

THE CHEF S WAREHOUSE PORTLAND

PORTLAND ND, 58274

North Central Traill County, US

HUILNORD USA

LEONARD ND, 58052

North Central, US

THE NAPOLEON

BELLEVUE NE, 68005

Central, US

MANDIA INTERNATIONAL TRADING COP

UTICA NE, 68456

Central, US

CATHERINE WEIRICK

STERLING NE, 68443

Central Johnson County, US

COLAVITA USA

EDISON NE, 68936

Central, US

EQUIPMENT SPARE SPARE PARTS

BEE NE, 68314

Central, US

JAGASSAR SAMDAI

FORDYCE NE, 68736

Central, US

MITUTOYO SA AMERICANA

NORFOLK NE, 68701

Central, US

SGAMBELLONE DOMENICO

ONG NE, 68452

Central Clay County, US

DANA IMPORTS

FORDYCE NE, 68736

Central, US

CRETE IMPORTERS

CRETE NE, 68333

Central, US

INTERNATIONAL BAZAAR

DAYTON OH, 45414

North East Montgomery County, US

M AND M ACS POLSKA

DAYTON OH, 45414

North East, US

CARGILL

SIDNEY OH, 45365

North East, US

JOHN ZIDIAN

YOUNGSTOWN OH, 44502

North East, US

JOHN ZIDIAN

YOUNGSTOWN OH, 44512

North East, US

INTERNATIONAL BAZAAR

DAYTON OH, 45401

North East, US

OLIVAMED

401 Shotwell Dr Franklin OH, 45005

North East Warren County, US

Tel: 9374010821

AGORA FOODS INTERNATIONAL
CLEVELAND OH, 44102
North East Cuyahoga County, US

MONDO ITALIANO
4588 Linda Dr Vermilion OH, 44089
North East Erie County, US
Tel: 4196097000
Website: www.mondo-italiano.com

J M SMUCKER COMPANY
ORRVILLE OH, 44667
North East, US
IMPERO FOOD AND MEATS
TWINSBURG OH, 44087
North East, US

FIorentini FIRENZE
MOUNT SAINT JOSEPH OH, 45051
North East, US

GUST GALLUCCI
6610 Euclid Ave Cleveland OH, 44103
North East Cuyahoga County, US
Tel: 2168810045
Fax: 2168814838

FIRELANDS WINERY
917 Bardshar Rd Sandusky OH, 44870
North East Erie County US
Tel: 4196255474
Website: www.firelandswinery.com

ULIKO
AVON LAKE OH, 44012
North East, US

TOM PAPPAS
914 W Broad St Columbus OH, 43222
North East Franklin County, US
Tel: 6142242422
Fax: 6142249706
Website: www.tommysdiner.com

BALLESTER HERMANOS
CATANO PR, 00962
CARIBBEAN, US

PUERTO RICO SUPPLIES GROUP
BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

GOYA PUERTO RICO MRN
BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

SUPERMERCADOS ECONO
CAROLINA PR, 00979
CARIBBEAN, US

B FERNANDEZ AND HNOS
BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

MALGOR
CATANO PR, 00962
CARIBBEAN, US

GOYA DE PUERTO RICO MRN 0036
BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

KUEHNE AND NAGEL
CAROLINA PR, 00983
CARIBBEAN, US

COSTAMAR
TOA BAJA PR, 00950
CARIBBEAN, US

SUPERMERCADOS MAXIMO
GUAYNABO PR, 00969
CARIBBEAN, US

COSTAMAR
SAN JUAN PR, 00924
CARIBBEAN, US

COSTAMAR

SAN JUAN PR, 00926
CARIBBEAN, US

B FERNANDEZ AND HNOS

BAYAMON PR, 00961
CARIBBEAN, US

V SUAREZ

CATANO PR, 00962
CARIBBEAN, US

SUPERMERCADOS SELECTOS

SAN JUAN PR, 00901
CARIBBEAN, US

KAMLEE JATTAN

BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

JOSE SANTIAGO MARGINAL CARR P R

BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

NAME GOYA DE PUERTO RICO MRN

BAYAMON PR, 00956
CARIBBEAN, US

BOTANX

HOUSTON TX, 77037
South Central, US

DEOLEO USA

10700 North Fwy Ste 800
Houston TX, 77037
South Central Harris County , US
Tel: 2819314599
Website: www.deoleo.eu

MEDITERRANEAN DELIGHT

BAYTOWN TX, 77521
South Central Harris County, US

GOYA FOODS OF TEXAS

30602 McAllister Rd
Brookshire TX, 77423
South Central Waller County, US
Tel: 7132669834
Fax: 7139530965

FIorentini FIRENZE

SAN ANTONIO TX, 78226
South Central, US

SELECTED FOOD AND BEVERAGE

HOUSTON TX, 77008
South Central, US

EUROMID

HOUSTON TX, 77008
South Central Harris County , US

PHOENICIA SPECIALTY FOODS

12141 Westheimer Rd
Houston TX, 77077
South Central Harris County , US
Tel: 2815588225
Fax: 2815849912
Website: www.phoeniciafoods.com

MASSOUD BROTHERS

HOUSTON TX, 77008
South Central Harris County, US

LILY OF THE DESERT NUTRACEUTICALS

1990 Lakepointe Dr Lewisville TX, 75057
South Central Denton County, US
Tel: 9723150294
Website: www.lilyofthedesert.com

OLIO AND OLIVE US

DALLAS TX, 75244
South Central Dallas County, US

SELECTED FOOD AND BEVERAGE

HOUSTON TX, 77081
South Central Harris County, US

BEYOND GOURMET

DALLAS TX, 75247
South Central Dallas County, US

JOHN WAN WHPM

ACKERLY TX, 79713
South Central, US

GOLDEN SOUND NAVIGATOR SERIES CABLE

HOUSTON TX, 77008
South Central, US

FIorentini FIRENZE

DALLAS TX, 75227
South Central, US

GAUCHO GOURMET

935 Isom Rd San Antonio TX, 78216
South Central Bexar County, US
Tel: 2102777930
Website: www.gauchogourmet.com

CAVANNA OLII

SAN ANTONIO TX, 78226
South Central, US

ALLARY HOUSEWARE

DALLAS TX, 75380
South Central, US

TEXAS OLIVE RANCH

DALLAS TX, 75252
South Central Dallas County, US

FUNTIME FOOTWEAR EXPERT HOSIERY

SAN ANTONIO TX, 78204
South Central, US

SPM LOGISTICS

SPRING TX, 77380
South Central Montgomery County, US

THE FRENCH FARM

HOUSTON TX, 77008
South Central Harris County, US

ABBA ANOINTING OIL

8850 Windfern Rd Ste 2
Houston TX, 77064
South Central Harris County, US
Tel: 7138961859
Website: www.abbaoil.com

MEDITERRANEAN DELIGHT

WEST TX, 76691
South Central, US

VALCO ENTERPRISES

ACKERLY TX, 79713
South Central, US

SYSCO

HOUSTON TX, 77077
South Central Harris County, US

AR RAMOS ENTERPRISES

SAN ANTONIO TX, 78204
South Central, US

AUTO DIAZ

HOUSTON TX, 77008
South Central, US

AUTO DIAZ

HOUSTON TX, 77081
South Central, US

BEYOND GOURMET

DALLAS TX, 75231
South Central, US

CHARKIT CHEMICAL

PASADENA TX, 77507
South Central, US

H E B GROCERY L P

SAN ANTONIO TX, 78204
South Central, US

IMPORT 39

SPRING TX, 77373
South Central, US

HEB GROCERY

646 S Flores St San Antonio TX, 78204
South Central Bexar County, US
Tel: 2109388000

TRANS OCEAN BULK LOGISTICS

LEAGUE CITY TX, 77573
South Central Galveston County, US

PAOLA SCARAVELLI CO LORENZO COHEN

HOUSTON TX, 77025
South Central Harris County, US

HANA GOURMET

DALLAS TX, 75231
South Central Dallas County, US

PHOENICIA WHOLESALE

HOUSTON TX, 77077
South Central, US

SANDY OAKS OLIVE ORCHARD

25195 Mathis Rd Elmendorf TX, 78112
South Central Bexar County, US
Tel: 2106210044
Website: www.sandyoaks.com

OLIO AND OLIVE US

DALLAS TX, 75244
South Central Dallas County, US

EUROMID

HOUSTON TX, 77001
South Central, US

BONDI LIFESAVER HOLDINGS

BAYTOWN TX, 77521
South Central, US

NATIVE

DALLAS TX, 75219
South Central, US

MONDY GLOBAL

SAN ANTONIO TX, 78201
South Central, US

GAIN ART

DALLAS TX, 75234
South Central Dallas County, US

LOVE ASHLAN M

EL PASO TX, 79936
South Central, US

HOMEWOOD INTERNATIONAL ADVISION

HOUSTON TX, 77008
South Central, US

GAUCHO GOURMET

SAN ANTONIO TX, 78201
South Central, US

PHILIP MUNGIOLI

DALLAS TX, 75248
South Central, US

TERRA MORETTI TRADING USA TMT

SAN ANTONIO TX, 78260
South Central, US

MEDITERRANEAN DELIGHT TX

BAYTOWN TX, 77521
South Central, US

OSTROMBRANDS

DALLAS TX, 75201
South Central Dallas County, US

ROUNDY S MILWAUKEE

MILWAUKEE WI, 53201
North Central Milwaukee County, US

AMVROSIA

980 WEUCLID AVE
MILWAUKEE WI, 53215
North Central Milwaukee County US

GENERAL BEVERAGES SALES

MILWAUKEE WI, 53227
North Central Milwaukee, US

SPECIALTY FOOD DISTRIBUTION

SPARTA WI, 54656
North Central, US

NATURE S WAY BRANDS

GREEN BAY WI, 54311
North Central, US

*ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΣΙΚΑΓΟΥ*

MARSHALLS

MARSHALL AR, 72650
South Central Searcy County, US

ARISTON SPECIALTIES

BLOOMFIELD IA, 52537
North Central, US

HF COORS CHINA

BLOOMFIELD IA, 52537
North Central, US

D M EMPORIUM IMPORTS

3014 Willow St Franklin Park IL, 60131
Central Cook County, US
Tel: 8474555071
Fax: 8474556252

ORTHOTIC GROUP

CHICAGO IL, 60661
Central, US

BOOT CHICAGO

CHICAGO IL, 60607
Central, US

PETES FRESH MARKET

CHICAGO IL, 60632
Central, US

STAMNA FOODS

BARTLETT IL, 60103
Central, US

AGORA FOODS INTERNATIONAL

CLEVELAND OH, 44102
North East Cuyahoga County, US

LOVE ASHLAN M

EL PASO TX, 79936
South Central, US

AMVROSIA

980 WEUCLID AVE
MILWAUKEE WI, 53215
North Central Milwaukee County, US